

9. MISIJSKA VELETOMBOLA

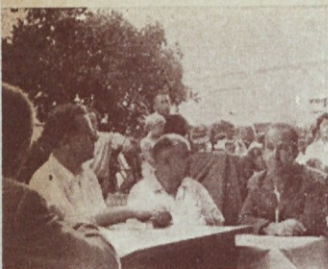
65.000 PESOV ZA SLOVENSKE MISHONARJE!

KATOLIŠKI MISIIONI
LAS MISIONES CATOLICAS

MAREC - ST. 3, 1960, XXXIV

IX. MISIJONSKA VELETOMBOLA

Buenos Aires 1960

RESNA IN NUJNA ZADEVA

Radi poslušamo človeka, ki nam govori o naših pravicah v svetu, družbi in Cerkvi. Težje, kadar nam govori o naših zadevnih dolžnostih, posebno še, če so te zvezane z žrtvami, ki jih moramo sprejeti nase. Dobro poznamo velike božje darove, ki smo jih prejeli pri svetem krstu: otroci božji smo postali, člani Cerkve in po njej imamo dostop do nepreglednih milosti, ki nas posvečujejo in usposabljujejo za našo večno srečo v nebesih. Malo pa jih je, ki se res zavedajo, da jim te prednosti niso dane le za njih same, le za svoje, marveč imajo dolžnost storiti vse, kar je v njih moči, da pridejo do teh božjih dobrot čim preje in v čim večjem številu tudi drugi ljudje. Večina katoličanov, ki se imajo za verne in goreče, premalo vestno sodeluje pri velikem misijonskem poslanstvu Cerkve.

P O M I S L E K I

Nekateri menijo, da pravih misijonov pravzaprav več ni. Zanje je bil misijonar človek z dolgo brado, ki odhaja v daljne, nepoznane in skrivnostne dežele, od koder verjetno ne bo več našel poti domov. Spominjajo se, kako so pred desetletji misijonski listi prinašali poročila o bohotnih džunglah in neizmernih pragozdovih, kjer žive divjaki brez civilizacije in prave vere. Ganilo jih je, ko so navadno na ovitkih omenjenih misijonskih časopisov gledali slike odraslih črncev ali njihovih otrok, kako stegujejo svoje roke in prosijo usmiljenja in ljubezni... Danes je to samo še simbolizem. Filmi nam prikazujejo romantične dežele vedno bolj civilizirane. Nikjer ni videti, da bi nas domačini kaj prosili, da bi od nas česa pričakovali.

Spet drugi kažejo na veliko sovražnost prebivalstva nekdanjih misijonskih dežel. "Poglejte le Kitajsko. V nekaj letih so tamošnji komunisti pognali čez mejo več ko 5.000 misijonarjev, druge pa pozapri in mučili. Drugje so vlade komaj osvobojenih narodov prepovedale dohod novih misijonarjev, podržavile misijonske šole, ki so nas toliko stale in tako prečile normalen razvoj katolicizma v deželi. Ponekod celo povdarjajo, da je katolicizem napad na njihovo kulturo, in dodajajo: Kaj naj nam, dajo ljudje, ki prihajajo iz evropskih in ameriških dežel, kjer so cerkve prazni muzeji?" — Ali je res nujno, da se vsilujemo ljudem, ki nas ne marajo in se na vse kriplje branijo pred tem, kar bi jim mi radi dali?

Zdi se nam tudi, da čutimo vsak dan manj simpatije do teh narodov. Na vsemogočih mednarodnih kongresih govorijo njihovi predstavniki v zapadnih jezikih in izrekajo obsodbo nad našim preteklim postopanjem v njihovih deželah. Govore o našem nasilju in koristolovstvu, ko smo iz njihovih dežel odnašali zaklade, pa jim zanje še hvala nismo rekli. Velik del akademске mladine teh narodov na moskovski in praški univerzi študira premeteno tehniko sabotaže in najuspešnejši način učinkovite revolucije.

Tretji spet opozarjajo na dvoje vsakemu vidnih dejstev:

1. Čemu pošiljati misijonarje na vse strani, ko pa imamo doma v katoliških deželah zadosti dela. Verska nevednost, protestantska propaganda in komunistična nevarnost, vse to zahteva od nas, da zberemo vse svoje sile in se postavimo omenjenim nasprotnikom v bran, če nočemo, da

naše sedaj še katoliške dežele postanejo v nekaj desetletjih misijonske dežele. Ali nam ni Latinska Amerika zadosti velik dokaz za to?

2. Moderni način življenja vedno bolj približuje vzhod zahodu. Vse se prepleta. Že v drugi svetovni vojni so azijski in afriški vojaki stopali po evropskih tleh. Marsičemu so se čudili, a z njihovih obrazov jim je sevala zavest, da so tudi oni po svoje pripomogli do naše svobode. Danes pa kar mrgoli vzhodnjakov na zapadu; azijski in afriški turisti fotografirajo čudesa naših mest in vso revščino naših predmestij; kitajski akrobati in indijski fakirji kažejo svoje spretnosti po cirkusih in gledališčih; mladina študira na zapadnih univerzah in nekateri njihovi inženirji so postali profesorji med nami, pišejo v naše revije in vodijo kurze na naših visokih šolah. Naj bodo tisti, ki so v letih svojega študija med nami sprejeli katoliško vero, ob svojem povratku v domovino nosilci te vere med svojim narodom.

Ne motimo se!

Bomo mar tajili navedena dejstva? Gola resnica so. A ne pozabimo, da vse navedeno nikakor ne rešuje problema, še manj nas razrešuje naših dolžnosti. Ne pozabimo, da turist ne hodi po naših mestih z namenom, da prouči našo vero, marveč iz vseh mogočih drugih namenov; akademik ne prihaja iskat nove in boljše vere, marveč izpopolnit svoje strokovno znanje, ki mu bo dajalo velike prednosti v domovini; diplomati nimajo drugega namena, kakor da branijo interese svojih narodov med nami. Le izjemoma bo ta ali oni od navedenih prišel do prave vere in postal misijonar po povratku med svoje. Tudi to je res, da so ti narodi v zadnjih desetletjih v civilizaciji naredili velik skok in skoro ne zaostajajo za nami. Edini, ki jim manjka, je Kristus, čó katerega imajo oni prav isto pravico kakor mi. Mi vanj verujemo, pravimo, da ga ljubimo. Poznamo njegovo zapoved o telesni in duhovni ljubezni do bližnjega. Vemo za njegovo povelje, da poneseemo njegov nauk širom sveta, da bo le ena čreda in en Pastir. Brez misijonarjev, brez velikega misijonskega zagona celotne Cerkve do tega ne bo nikdar prišlo. Misijonar je zastopnik nas vseh, je odposlanec domovine. V nje imenu in z njeno pomočjo širi nauk Kristusov in polaga temelje njegovi Cerkvi med pagani.

Naša trojna misijonska dolžnost

Bi radi jasno spoznali našo misijonsko dolžnost? Pokojni papež Pij XII. nam jo podaja v svoji okrožnici "Fidei Donum", ko je na velikonočno nedeljo leta 1957 ves zaskrbljen ponovno pozval katoličane na misijonsko delo. V prvi vrsti poziva k temu delu škofe, ki naj uče, ustanavljajo, pridobivajo in žrtvujejo v ta namen. Potom njih pa prihaja papežev poziv na nas.

Pij XII. govori o trojni naši dolžnosti in možnosti sodelovanja:

1. **Molitev.** Kdo ne more moliti v ta vzvišeni namen? A papež posebno naroča škofom, naj skrbe, da v njihovih škofijah ta molitev ne bo nikdar prenehala, ne med duhovniki in ne med navadnimi verniki. Vsako priliko naj porabijo za to, da spomnijo svoje vernike na to veliko dolžnost. Razni prazniki in verske slovesnosti naj bodo stalna pobuda za misijonsko vno. Skrbe naj, da se bodo opravljale številne svete maše za rešenje vsega sveta in da bo res iz vernih src kipel k nebu klic: "Pridi k nam Tvoje kraljestvo".

2. **Darežljivost.** Jasno je, da je molitev za misijone večjega pomena kakor pa denar. Saj misijoni niso gospodarsko ali trgovsko podjetje, kjer se računa samo na človeške moči. . . A gotovo je, pravi papež, da bo iskrena molitev vsakogar dovedla tudi k darežljivosti, ki po svojih močeh žrtvuje tudi gmotno za to veliko podjetje Cerkve. Ko se zahvaljuje vsem, ki v njegovem imenu prosijo, žalostno dodaja, da so prejeti darovi silno skromni in komaj delno krijejo najnujnejše potrebe, ki jih pred nami razkrivajo in prošnje iz misijonskih dežel. Vendar pa papež kljub tej nujni prošnji ne določa v podrobnosti, koliko je vsak izmed nas dolžan prispevati za te potrebe Cerkve. Prepušča uvidevnosti škofov in voditeljev misijonskih gibanj med posameznimi katoliškimi narodi, da zbude našo vest tudi v tej stvari.

3. **Dar samega sebe.** Prav gotovo je to največji dar in pred Bogom največ vreden. Misijonarjev primanjkuje. Ne moremo govoriti o pravi obveznosti, da kdo sprejme misijonski križ, razen v primerih, ko kdo z vso jasnostjo in odločnostjo "sliši v sebi ta klic". Vendar papež naravnost prosi škofo, naj bude v bogoslovcih in duhovnikih misijonski klic in naj se ne boje žrtvovati tega ali onega, čeprav v svoji škofiji tudi čutijo pomanjkanje duhovnikov. Zlasti pa naj goje med mladino smisel in navdušenje za to veliko zadevo Cerkve.

Papež se v omenjeni okrožnici ne izraža kakor kak moralist, ki ugotavlja, pod kakšnim grehom je kdo dolžan izpolniti to ali ono. Pač pa nam vzbuja vest: Ali je pravično, če ostajamo le pasivni gledalci, ko gre za rešitev sveta, kjer vsaka zadolžena zakaselnost lahko prinese grenke posledice? Ali bomo res ostali pri mnenju, da je zadosti, če damo za to zadevo Cerkve malenkost, ki bi nas bilo sram dati jo beraču? Ali naj res samo gledamo in občudujemo misijonarje, ki odhajajo, mi pa se v svoji komodnosti niti zganemo ne? Če jih je veliko, ki mislijo in delajo tako, je misijonsko delo Cerkve obsojeno na gotov neuspeh. In krivci take polomije bi bili katoličani sami.

Prisluhnimo klicu!

Misijonsko delo Cerkve postaja vedno težje. Pod tem vidikom razumemo papežev ognjeviti poziv na splošno mobilizacijo v prid misijonom. Ni še prepozno. Peščica novih misijonarjev še lahko reši in pridobi za krščanstvo posamezna ozemlja, ki se bodo v nasprotnem primeru čez nekaj let za stalno zaprla Kristusovemu vplivu. Z večjimi denarnimi sredstvi se bodo lahko ustanovili novi učni zavodi ali vsaj moderneje opremlji, katoliški tisk bo učinkoviteje vršil svoje veliko poslanstvo, socialna skrb za uboge bo privlačila po pravici in dobroti hrepeneče. Pij XII. je bil prepričan, da njegov glas ne bo padel v prazno.

Vzporedno s papeževim glasom slišimo tudi klic škofov iz misijonskih dežel. Apostolski vikar iz Pusana na Koreji piše enemu svojih mladih duhovnikov, ki na rimski univerzi dopolnjuje svoje študije, "da nujno potrebuje inozemskih misijonarjev, če noče izgubiti zadnjo priliko, da pokristjani ozemlje, ki mu ga je Sveta Stolica zaupala v vodstvo.

Mons. Holmes-Siedle, po rodu Anglež in škof v Tanganjika, je na svojem obisku po vseh krajih Evrope ponavljal: "Včasih se sprašujem, ali bo res katoliška Cerkev izgubila priliko, da pritegne poganski svet h Kristusu. Potrebna je večja jasnost in odločnejše ravnanje. Ogromno število katoličanov — 400 milijonov — je treba zbuditi iz zasplosti. Res se je do slej že precej storilo in doseglo, a treba je podvojiti naše napore. Proč z

mislijo, da je misijonsko delo Cerkve postranska naloga in da je zadosti, da vsak katoličan na Misijonsko nedeljo da svoj novič v ta namen. Mi, ki se borimo na položajih, vemo, kaj in koliko se nujno potrebuje, če hočemo biti kos kričečim potrebam in izpolniti naše načrte glede prihodnosti. Čas je že, da vsi člani Kristusovega mističnega telesa priskočijo k reševanju sveta."

Pri normalnem razvoju zdravega telesa vsi organi sodelujejo pri njegovi rasti. V nasprotnem primeru se poraja spaček. Tako tudi v Kristusovem mističnem telesu-Cerkvi vsak član prostovoljno izpolnjuje svojo važno nalogo pri razširjanju Kristusovega kraljestva do konca sveta. Zato smo vsi klicani k molitvi, vsi pozvani k darovanju in v gotovem pogledu tudi k daritvi samega sebe v ta veliki namen, če ne na misijonskem polju, pa v misijonskem zaledju.

Večina držav ima uvedeno obvezno vojaško dolžnost. Cerkev kaj takega ne pozna, tudi v misijonskem pogledu ne. Nabira le dobrovoljce, a v prepričanju, da ne bo nikdar zamrl odziv na proseči klic k nebu: "Gospod, pošlji delavcev na svojo žetev".

J. M. C.M.

Evharistični kongres v afriškem misijonu.

Za človeka in njegove pravice

Svet je bil ustvarjen, da bi bil kraj sreče in zadovoljstva za človeštvo. Ta cilj sicer v celoti nikdar ne more biti dosežen, vendar je v njem toliko vabljalivosti, da se vsa zgodovina človeštva napolnjuje z vsebino zmag in porazov za doseg miru in blaginje na zemlji. Precej dobro poznamo samo nekaj tisočletij zgodovine; hkrati z razvojem tehnike in kulture je človeštvo v različnih dobah lahko mislilo, da je uresničenje cilja že nastopilo. Velike revolucije in vojske so prinašale reforme in nove načrte. Če bi bilo vse resnično, bi moralo človeštvo že pred nekaj stoletji biti na višku svoje slave in moči. Res je, bila so stoletja in dobe, ko se je zdelo, da je na svetu vse izravnano: nič več ne bo vojska, nobenih revolucij več — vse prehaja v varne roke vladarjev in ljudskih voditeljev; napovedovali so se zlati časi. Toda prišlo je iztreznjenje: kar so ustvarili in napravili, je nosilo le vse preveč znake človeške nepopolnosti in kar je bilo veljavno za današnji dan in čas, za jutri ali pa za prihodnje rodove že ni moglo biti več koristno. V človeškem rodu je bistveno nemir, nekaka žeja za novim, za odkrivanjem, lov za neznanim, ki je postajal včasih tudi beg pred samim seboj, beg pred spoznanjem, kako velika je bila prevara.

Druga polovica našega stoletja dobiva poseben pomen in značaj. Zemlja je postala za človeka premajhna. Kjer je bival tisočletja — in po mnenju najnovejših tolmačev biologije celo milijone let — to je postalo premajhno za nove rodove. Danes se že začenja tipanje v vesolje, v vsemir — prvi izstrelki z zemlje so se že dotaknili lune, v nekaj letih ali celo že mesecih bo prvi človek že prebil meje med svetovi in pristal na Marsu ali na Veneri.

V tem pa se na zemlji zastavljajo vprašanja, ki bi jih lahko smatrali za nekakšen posmeh vsem, ki z zemlje odhajajo iskat srečo, ko je niti dvem ali trem milijardam ljudi na zemlji ne morejo zagotoviti! Statistični uradi svetovnih agencij — pri Organizaciji združenih narodov v New Yorku — so izračunali, da skoraj polovica ljudi na zemlji strada. Ker pa se človeštvo menda prehitro množi, bo po njihovo čez nekaj let število naraslo na blizu štiri milijarde — in takrat homo prav na pragu katastrofe. Nastopile bodo lakota, bolezni, vrstili se bodo nemiri — zemlja se bo tresla v svojih temeljih. Mnogi mislijo, da bi bilo treba zadržati rojstva, kakor so to že začeli v nekaterih evropskih državah v drugi polovici prejšnjega stoletja, ko je posebno v Franciji bilo na vseh ustih geslo, da "naj imajo družine samo enega ali dva otroka". Takrat je ta propaganda zajela bogate družine: kaj bi neki s številnimi otroki, ki bodo dediščino razdrobili in bo potem že v naslednjem rodu rodbina prav tako beraška, kot je bila, ko je ded začel z velekapitalističnim podjetjem, s trgovino, s posestvom... Takrat so priporočali omejevanje rojstev, da bi ohranjali bogastvo, danes pa so rojstva najštevilnejša v deželah, ki so na dnu bede (Poljska, nekateri predeli Rusije, Azija, Afrika in Južna Amerika). Industrija dela povsod s polno paro, po-

ljedelstvo motorizirajo — zemlja pa, kot da ne more rediti svojih otrok... In vendar je že pokojni Staljin znal izračunati, da bi sedem milijard ljudi ne svetu lahko živelo v lepi blaginji, če bi delali vsaj po štiri ure na dan... Seveda zares in brez kakih zahrbtnih računov; vsak pa bi seveda za hrbtnost imel komunističnega miličnika.

Zemlja je danes tako bogata in napredna — pravijo — da že gre na lov za vsemirjem; sama v sebi pa je tako trhla, da ne more preživiti svojih dveh in pol ali tri milijarde ljudi, dasi ima dovolj sredstev in sil za to.

In če ne bo dano, da bi se oboje pravilno izravnalo, to je s posegom v vsemirje, bo moralo slediti primerno ustvarjanje ravnotežja med bedo in blaginjo na zemlji, bo prišlo do novih spopadov, novih sporov, kakor jih je svetovna zgodovina že polna, tako polna, da se skorajda norčuje iz vseh tistih, ki mislijo, da bodo ustavili tek zgodovine in preprečili vojske za vekomaj...

OD KONFERENCE DO KONFERENCE

V maju 1960 bo v Parizu konferenca tistih, ki so se postavili na vrh sveta; zato jo nekateri nazivajo "konferenco na vrhovih". Sešli se bodo Eisenhower, MacMillan, de Gaulle in Hruščev. Konferenco so dobro pripravili: sešla sta se najprej Hruščev in Eisenhower v Washingtonu ter se med štirimi očmi razgovarjala v Camp David; nato je Eisenhower obletel polovico sveta in obiskal vse prijatelje in jim skušal razložiti, kaj bo vsebina pariških razgovorov. Februarja je šel na obiske k svojim prijateljem Hruščev ter jim povedal, kaj on misli o konferenci v Parizu. Januarja že je prepotoval vso angleško Afriko MacMillan in zaželel mnogo sreče tistim deželam in državam, ki so še včeraj bile angleške kolonije, zdaj pa so druga za drugo krenile na pot razvoja v moderno državno življenje. De Gaulle je edini, ki se mora potruditi, da na konferenci ne bo izgledal kot "obubožan soródnik"; zato hiti s pripravami za eksplozijo svoje atomske bombe v Sahari, če mu bodo to dogodki v Alžiriji še dopustili. Konferenca v Parizu bo gotovo uspeh za Hruščeva. Zahodni zavezniki so le morali pristati na to, da bo z njimi sédel za isto mizo, in ker ima v svojih kartah tisto, kar sta z Eisenhowerjem že govorila med štirimi očmi v Camp Davidu, je sovjetski državnik že dosegel svoj cilj: biti poleg ZDA tisti, ki vlada svet, ga meriti in deliti po svoje — zaenkrat še z ZDA kot družabnikom ali pa sokrivcem.

Kadar se državniki shajajo na tako velike kongrese, kakor bo junija v Parizu, si dajejo pripovedovati, da so dosegli višek tistega, kar je na zemlji sploh možno. Vse zre nanje kot na sonce na nebu; nihče jim ne more zanikati slave, da sta mir in sreča v njihovih rokah. Francosko revolucijo iz leta 1789. je leta 1815 zaključil dunajski kongres, kjer so se vladarji tako trdno povezani med seboj, da so se nekaj let za tem lahko oklicali za sveto alianco", ki je potem res skoraj pol stoletja v miru in slogi vladala Evropo (in takrat je bila Evropa isto kot ves svet). Toda alianca se je razbila v kljub svoji "svetosti" in ko so po letu 1870 zagoreli novi vojni požari (vojna med Nemčijo in Francijo, vojne v Italiji, vojskovanja na Balkanu), je bil sklican kongres "velesil" v Berlinu, kjer so bili že nekoliko skromnejši; in sporazumeli so se, da bodo ustanovili samo "evropski koncert vladarjev". In vse to je trajalo do leta 1914... In ko so leta 1919 ustanovili Zvezo narodov, je to stanje trajalo tja do leta 1939.

V New Yorku je danes velikansko poslopje Organizacije združenih narodov in tam so vsako leto kongresi vseh držav na svetu (ker rastejo države v Afriki kot gobe po dežju, jih bo kmalu okrog 100, dasi nekaterih [Kijajska] še ni zraven). Zakaj je bilo treba postaviti delo za najvišje dobro človeštva, za mir in blaginjo izven OZN, prenesti drugam in vreči vse na mizo v Parizu, okoli katere bo sedelo samo četvero glav...?

OGROMNA TELESA, TRHLE NOGE

Zgodovina je učiteljica človeštva; polna je pregovorov in naukov, da bi se ljudje mogli znajti in pravilno gledati na delo tistih, ki se imenujejo voditelji človeštva. Spored pariške konference je zelo lep, saj bodo govorili: o omejitvi oboroževanja, o prepovedi uporabe atomskih bomb in poskusov z njimi in nazadnje bodo govorili celo še o Berlinu... Hruščev seveda najbolj kaže na Berlin... kakor da bi Berlin res še kaj pomenil v času, ko bodo začeli čez nekaj let sestavljati pravilnike o tem, kako se bodo bojevali —ali vsaj srečavali— z jedrnimi eksplozijami v vsemirju. Ubogi Berlin!

Mnogi sicer mislijo, da bo res treba reševati Berlin, ker sicer se lahko skuha tam požar (včasih je Bismarck govoril, da ves Balkan ni vreden kosti enega brandenburškega brambovca in bi danes najbrž iz groba povedal, da vsa Evropa ni vredna eksplozije ene atomske bombe), vendar je jasno, da bodo govorili tudi o Berlinu in še o drugih majhnih evropskih zadevah zaradi tega, ker sami dobro vedo, da se zaradi Berlina ne bodo vojskovali, pač pa da si rešujejo ugled, saj grade novo pravico in merijo jo bodo najprej na suknjih evropskih narodov. Evropa je še vedno mati vsega sveta, kakor je bila v času antike Grčija mati Evrope...

Zahodni zavezniki bodo na pariški konferenci zastopani s tremi vladarji, vzhod bo predstavljal Hruščev sam. Saj bo kar zadovoljen, da mu ne bo treba imeti ob mizi še koga, na pr. Mao Tse Tungja iz Pekinga. Do takrat, ko bo treba vabiti še druge, mora biti že vse urejeno, trdno v rokah tistih, ki se bodo za enkrat še sumljivo tehtali okrog iste mize. Tokrat bodo še štirje, toda Eisenhower in Hruščev najmočnejša, dokler ne bo nazadnje prišlo do tehtanja med njima samima...

Po letu 1815 so vladarji (vsi so bili kralji "po božji volji") prisegali na sv. pismo, češ da se bodo dogovorov držali; po letu 1870 je bilo že manj kraljev in več raznih "predsednikov", ki so prisegali že samo na "zakon" ali razne "ustave". Po letu 1918 so prisegali na gesla ("topovi so boljši od surovega masla"). Okoli mize v Parizu pa se bo v juniju 1960 znašla družba vladarjev, ki bodo imeli vsaj nekaj skupnega: vladajo imperijem in kar ni imperij, nima danes nobene veljave ali cene... Iz Moskve so zahodne države dolžili imperializma, tokrat bo Hruščev sam sedel kot enakovreden imperator s tistimi, ki gredo z jedrnimi bombami na lov za novimi imperiji v vesolju.

Zemlja je majhna v primeri s tistim, kar se odpira v vesolju. Res je, atom je neznansko majhen in droban, toda leta in leta bi moral noč in dan številiti tisti, ki bi hotel izračunati njegove dele in delčke. Toda zemlja je trdna in na njej stoji človek, stoje narodi, ki imajo to posebnost, da niso sloni, ki bi imeli ogromna telesa, pa bi bili na trhlih nogah. Človek mora v borbi s tistim, kar mu prinaša vsak dan, kar rodi samo en dan težkega in trdega, stati zelo zanesljivo in trdno na svojih nogah.

In tragedija ali komedija se začena tam, kjer se je prejšnja končala. Tisti, ki so za ohranitev večnega miru prisegali na sveto pismo, so pri tem mislili že na nekaj drugega, kovali nove nesreče. Tisti, ki so varili topove po letu 1918, so morali že misliti na načrte za atomske bombe.

DROBNE ZADEVE, VELIKI NAČRTI

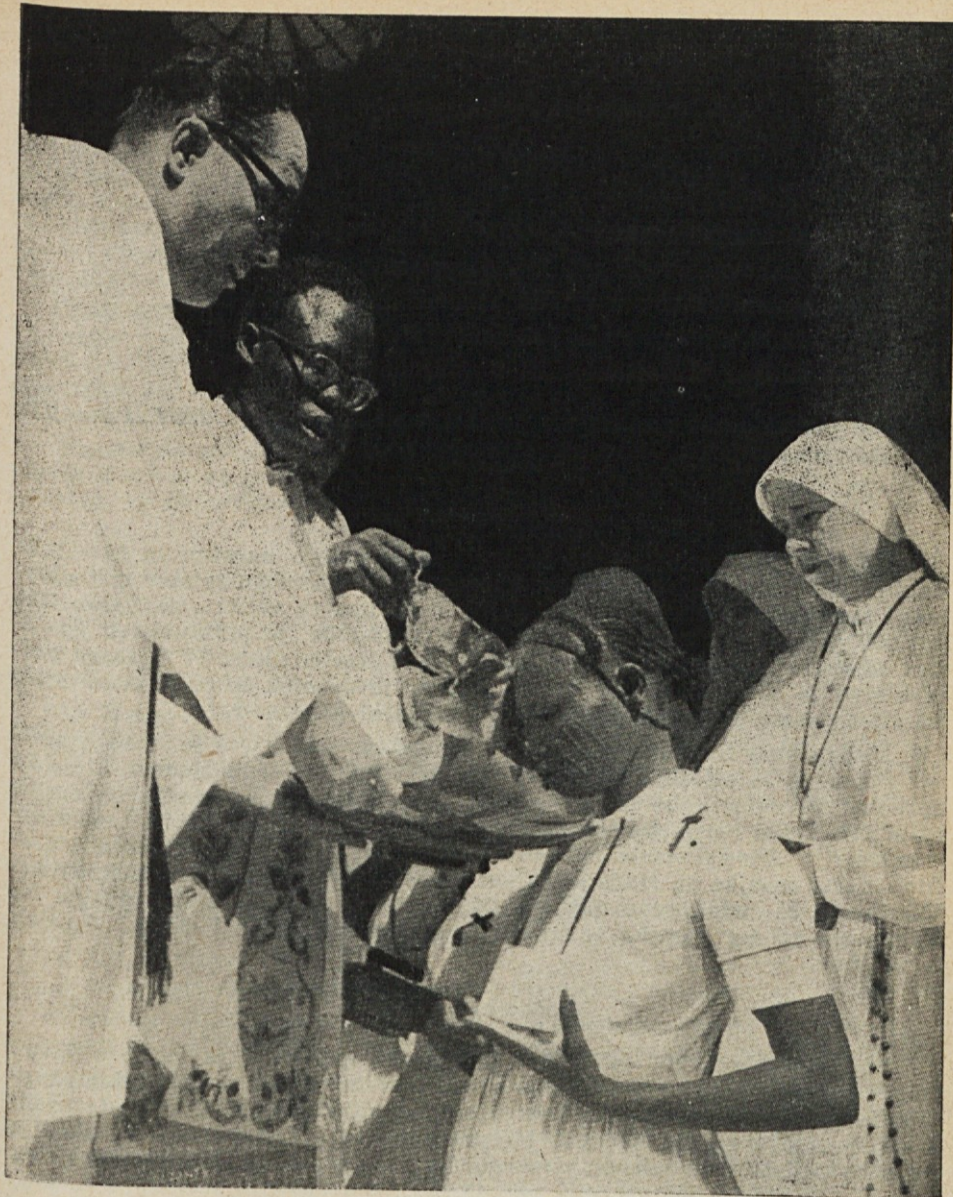
Ko bodo razgovori na konferenci v Parizu na višku, bodo po raznih delih sveta slavili velike dogodke. Kakor vse kaže, postaja kontinent, ki je danes še nekako sredi med ostalimi štirimi, Afrika, središče novega razvoja v svetovni politiki. Kontinent, ki je veljal za najrevnejšega, se prebuja in deli v dominione, države in neodvisna področja. Narodi Afrike so med najbednejšimi, pa je tam nataliteta med najvišjimi; revne države v Aziji in Južni Ameriki zajema pravi val naraščanja rojstev.

Vsi ti narodi bodo gledali na konferenco v Parizu kot na zbor vladarjev, ki so si oblasti na vsem svetu že tako svesti, da se odločajo že na zavojevanje vesolja. Da, zavojevanje vesolja — na račun zaostalosti in bede v Afriki in drugod.

Kajti gotovo je: vdiranje v vesolje je drago in bo stalo ogromne vsote denarja, več kot so stale piramide egiptskih faraonov in vse, tudi najdaljše vojne na zemlji. Ameriški in evropski narodi tega ne bodo plačevali, ker v laboratorijih ne bodo gradili raket in izstrelkov znanstveniki in iznajditelji, če bodo preslabo plačevani (saj je še Rusija morala kreniti na potboljšanja standarda svojih sicer tako zastrašenih in poslušnih državljanov). Tekmo v vesolju bodo plačevali narodi, ki so v tehniki in razvoju zaostali. Afriški in azijski narodi si bodo morali izbirati voditelje, ki bodo začeli s prstom kazati na ves zbor (sicer se to ne bo zgodilo takoj) oblastnikov v Parizu. Proglasili jih bodo za graditelje novega imperializma, ki bo hujši in neznosnejši kot pa je mogel biti še tako strašen imperializem iz dobe kapitalizma ali najtemnejših časov človeške zgodovine. Ko se človek z moderno tehniko veliča kot najvišje, kar je dosegel človeški duh, mu ta že pravi, da je postal največji suženj — seveda bo to suženjstvo najprej skušal uveljaviti samo v Aziji in Afriki, toda kmalu bodo moderni sužnji začeli trkati na vrata vladarjev ljudstev v Evropi in Severni Ameriki.

V 19. stoletju je Marx iznašel geslo: "Proletarci vseh dežel, združite se". — Proti vladarjem pariške in drugih konferenc pa se bodo začela v naših dneh snovati gesla, ki jim prave vsebine še ne vemo. Ko se konferenca napoveduje kot tista, ki bo ustvarila — ali vsaj skušala položiti — nove temelje za spravo, mir in srečo, se že načena nov krogotok. Ko se svet baje veže v veliko enoto in sicer iz strahu, ali pa tudi iz preračunanosti, kaj vse bi mogla prinesiti strahotna sredstva tehnike in vojne znanosti, dejansko se lomi na dvoje in iz prepada se sliši glas stare resnice: človeški duh je neizčrpljiv in terja tisto, kar je duhu lastno: pravo svobodo v miru in pravi. Materialno blagostanje more biti samo posledica uresničenja prvega pogoja.

Duša je droben zaklad, ki rodi velike načrte; jih rojeva v spoznanje. da morajo vsi veliki podvigi reševati osebnost človeka in mu ohranjati oblast nad lastno svobodo in svobodo sveta. Konferenca v Parizu je sicer Hruščeva vključila v imperij štirih, toda njegova navzočnost ne more biti poroštvo, da bodo pravilno vpoštevane in rešene osnovne pravice človeštva.

Domači duhovnik kršćuje svoje domaće; na desni sestra domačinka.

CERKEV NA MADAGASKARJU

Nekaj števil

- 988.409 katoličanov;
- 76.637 katehumenov;
- 565 duhovnikov od teh 128 domačinov;
- 45 semeniščnikov v velikih semeniščih;
- 386 redovnih bratov in 790 redovnic;
- en milijon protestantov in 3 milijone poganov.

Vse povedano se nanaša na paločaj v mesecu juniju 1957. Poznejših podatkov ne poznamo. Bistvene razlike ne bo.

Prebivalstvo

Od leta 1948 prebivalstvo Madagaskarja stalno narašča in to s tako naglica kot malo drugih narodov. Vzroka sta dva: mnogo rojstev in čedalje manj smrtnih primerov v otroški dobi. Tako ima ta veliki otok vsako leto 100.000 prebivalcev več. V desetih letih, 1948-1958, je prebivalstvo poskočilo od štirih na pet milijonov. Veliko večino ima mladina. 37 % vsega prebivalstva je stara manj kot 10 let. Vendar je pa otok še razmeroma malo naseljen: samo devet ljudi pride na kvadratni kilometer.

Madagaskar ima mnogo gospodarskih težav. Vsako leto je treba hraniti več otrok, ki še ne delajo, in dati dela številnim mladim ljudem, ki so že sposobni za delo in bi si radi služili svoj kruh. Da bi zemlja dala več, bi jo bilo treba bolje obdelovati. Če bi nekaj ljudi hotelo dobiti zaposlitev v industriji, bi jo bilo treba poklicati v življenje. Za to je pa potreben denar. In še nekaj manjka na Madagaskarju: prevozna sredstva so zelo primitivna. Voli imajo še vedno prvo mesto in vemo, kaj pomeni volovska vprega. Ni kmetijskih šol ter manjka še mnogo drugih stvari, ki so v drugih deželah že splošne.

Politični položaj

28. septembra 1958 je večina Malgasev glasovala za vstop v Zvezo francoskih narodov. Koj nato so se zbrali poslanci šestih pokrajinskih skupščin in proglasili 14. oktobra Malgajsko republiko. V začasni vladi je bil izvoljen za prvega predsednika Malgasec Filibert Tsiranana. To mesto je dotlej pripadalo francoskemu visokemu komisarju. Vse to pomeni velik korak naprej v zgodovini malgaškega naroda.

Narodna skupščina je do začetka 1959 pripravila novo ustavo. 30 članov skupščine in 7 zastopnikov različnih narodnosti in verskih skupnosti naj bi jo preštudirali in dali svoje odobrenje, popravke ali pa zahtevali bistvene spremembe. Med sedmimi izbranimi člani sta tudi katoliški duhovnik in protestantski pastor.

Ker so Malgasci globoko verni in zlasti navezani na družino, imajo katoličani dvojno upanje: da bo v ustavi dobil svoje mesto Bog in da bo družina odločala glede vzgoje otrok, kar bo izrednega pomena za misijonske šole.

Komunisti so delavni tudi na Madagaskarju, zlasti v Tamatave in Diego Suárez. Njihova krilatica je: Madagaskar ne bo zares svoboden, če ne bo komunističen. Samo komunizem bo privedel do prave svobode. In še drugo geslo so vrgi med ljudi: Katoliška Cerkev je nekaj tujega in hote ali ne hote zadržuje nad otokom francosko nadoblast. Je sovražnica Malgascev, ker je neizprosna glede zakonskega življenja in ne dovoljuje omejevanja rojstev, kar bo vzrok čedalje večje revščine na Madagaskarju. Ljudi bo vedno več, otok se pa zato ne bo večal.

Tudi socialistična stranka je močna. Socialisti na Madagaskarju so v "sorodstvu" s francosko socialistično stranko, vendar pa doslej niso kazali kakih protiklerikalnih teženj. Ravno nasprotno: veliko članov te stranke je praktičnih katoličanov, ki javno branijo katoliško Cerkev. Ta stranka je na vladi od oktobra 1958.

Katoličani so politično razdeljeni. Skoraj nemogoče je misliti na povezanost v eno samo stranko v deželi, kjer so vsaj tri popolnoma različna ljudstva, ne samo jezikovno, ampak tudi plemensko.

Cerkev in problemi človeka

28. novembra 1958 so se zbrali malgaški škofje, da bi se posvetovali glede razmer v deželi, odkar je zadobila svobodo v svobodni priključitvi k francoski politični organizaciji.

Za Madagaskar, pravijo škofje v skupnem pastirskem pismu, je prišla doba velikih odločitev. Ves Madagaskar stoji pred nekaj podobnim kot inženirji, kadar morajo odločiti, kje naj bi tekla železniška proga. Madagaskar kot vsi narodi na svetu je poklican, da doprinese svoj delež v družini narodov in svoj delež v čast Stvarniku. Malgasci ne smejo pozabiti na dediščino, ki so jo prejeli: globoka vernost, ljubezen do družine in medsebojno spoštovanje.

Nova malgaška država, pišejo škofje, ne sme pozabiti na stari malgaški pregovor: Tisti, ki vladajo ljudi, imajo glino med prsti; če se glina preveč stiska, se zmuzne med prsti; če se je pa ne pretlači, pa tudi ne bo sluzila. Treba jo je obdelovati, a treba je tudi vedeti, da je glina.

Narodna edinost mora imeti za temelj medsebojno spoštovanje. Spoštuje pa tisti, ki gre proti samoljubju, katero išče le sebe ali pa majhno skupino.

Ljubezen do domovine je nekaj zakonitega. Domovino je treba ljubiti, želeti in delati ji dobro. Treba je ljubiti tudi veliko domovino (Francijo), kateri so se Malgasci na nek način priključili z večino glasov. Treba je spoštovati tujce, ki so zapustili domovino in so pripravljene s svojim znanjem in denarjem pomagati Madagaskarju. Naj se dobre lastnosti tujcev povežejo z dobrimi lastnostmi Malgascev, da bo mogel narod s trdnim korakom vstopiti v zgodovino narodov.

Družina je bila na Madagaskarju vedno spoštovana. Naj nova ustava ne pozabi na to, naj jo ščiti in se izogiblje vsega, kar bi moglo žaliti Boga in tako škodovati tudi narodu.

Vzgoja otrok je ena prvih dolžnosti staršev, dolžnosti in pravic. Cerkev zahteva, da ta pravica staršem ostane ne samo načelno ampak tudi praktično, v vsakdanjem življenju. Starši imajo pravico vzgajati otroke tako, da se bo uresničil drug malgaški pregovor: Duša je pri vsakem človeku najvažnejša.

Škofje pravijo dalje: Na Madagaskarju skoraj ni vmesne družbe med družino in državo. Ali ni za tem neke vrste samoljubje? Koliko talentiranih ljudi, ki bi lahko porabili svoje darove na širšem področju kot pa je družina, ostane omejenih na prav majhen krog... Dati mnogim, kar je kdo prejel, ali ni to lep ideal? Vsi, ki ste bolj nadarjeni, ali ne boste tudi bolj plemeniti, ali ne boste bolj ponižni, ali ne boste služili ne samo svoji družini ali kvečjemu svojemu plemenu, ampak vsemu malgaškemu narodu?

Delo je zakon za vse človeštvo. Toda delo je dvakrat potrebno v državi, kjer skoraj vse manjka, kjer je vse treba ustvariti. Delati in ne samo zase, ampak za vse, to je prava ljubezen do naroda.

Narodno bogastvo se mora pravičneje razdeliti. Stran z brezmiselnim bojem med revnimi in bogatimi. Bogati morajo dati svoje bogastvo, da bodo revnejši lahko živeli od bogastva bogatih. Na mnogih krajih je zemlja neobdelana in vendar jih je toliko, ki bi jo radi obdelovali. Naj jo lastniki dajo v obdelovanje, da bodo imeli od nje korist i revni i bogati. Denar leži brez koristi pri mnogih zasebnikih in denarnih zavodih. Naj se vendar takoj začne z javnimi deli, da bodo tisoči in tisoči lahko delali in si služili kruh.

Cerkev in verska vprašanja

Komaj štiri leta, od 15. septembra 1955, ima Madagaskar svoje škofe in nadškofe: tri nadškofije in 10 škofij. Prej je bil otok razdeljen na apostolske vikarijate, kar je izreden način cerkvene uprave v deželah, kjer je le malo katoličanov.

Število domačih duhovnikov raste, a le počasi. L. 1949 je bilo na otoku 400 duhovnikov, l. 1957 pa 565. V osmih letih je prišlo na Madagaskar 135 tujih misijonarjev in bilo posvečenih 30 Malgascev. Morda se nam število zdi visoko, a moramo povedati, da jih je bilo med tujci mnogo, ki so bili pregnani iz misijonov na Kitajskem. Ta prirastek je bil nekaj izrednega in v bodočih letih malgaška Cerkev ne more računati s tolikim pritokom tujih misijonarjev. Kaj pa domači duhovniki? Katoličanov je en milijon. Koliko duhovniških poklicev je med temi katoličani? Razmeroma zelo malo. V malih semeniščih je bilo l. 1948 230 semeniščnikov, l. 1957 pa 460. Zadnje število je dosti višje, vendar je pa le malo Malgascev, ki vztrajajo na poti k duhovništvu. Že prag velikega semenišča jih prestopi le majhen odstotek od tistih, ki so se šolali v malih semeniščih. Tako je l. 1957 bilo v velikih semeniščih za svetni kler kot tudi v bogoslovjih, ki jih vzdržujejo različne redovne družbe, samo 55 semeniščnikov. In teh 55 fantov moramo razdeliti na devet let: tri leta filozofije, dve leti praktičnega dela kot pomočniki misijonarjev ali pa učitelji v malih semeniščih in pa štiri leta teologije. Seveda se bo med temi kakšen še odločil za neduhovski poklic. Zaključek je ta, da bo imel Madagaskar v prihodnjih desetih letih vsako leto kakih pet domačih duhovnikov. Pet domačih duhovnikov za milijon katoličanov, milijon protestantov in tri milijone poganov... Številke so porazne, a vendar je bilo treba začeti na isti način na vseh koncih sveta.

Verjetno bo nova ustava dovoljevala zasebno šolstvo. Cerkev bo smela imeti svoje osnovne, srednje in visoke šole. Za vodstvo teh šol bo treba duhovnikov ali pa vsaj zmožnih laikov. Odkod jih bo Cerkev dobila? Ne bo pravica imeti lastne šole, ostala v mnogih slučajih mrtva?

Ohraniti to, kar ima, odpreti nove šole, pomnožiti karitativne zavode, da katoliška "revščina" ne bo v oči bodla samih katoličanov, da ne bo v posmeh protestantom, da ne bo odbijala poganov, to je prvo. Za tem pridejo pogani: trije milijoni. Saj se bližajo misijonarjem, še preveč. Preveč, ker misijonarji ne zmagujejo dela. Preveč dela jih dobesedno ubija. Za tiste, ki naj bi bili krščeni, sta potrebni dve leti priprave. Če bi bilo več duhovnikov, če bi bilo več katehistov, katere je treba plačati, da se morejo posvetiti temu delu, bi večina otoka postala katoliška. Ker pa ni ne duhovnikov ne denarja, da bi si misijonarji dobili pomočnikov, izgleda, da bo polovica otoka katoliška, polovica pa protestantska. Ob tej ugotovitvi bodo morda tisti, ki bi lahko pomagali—in vsak lahko pomaga vsaj z molitvijo—, pa ne pomagajo, priznali, da so krivični s pogani in morda še bolj s samim seboj.

Med upanjem in strahom

Že skoraj 100 let se more svobodno razširjati božja beseda na Madagaskarju. L. 1861 so prišli prvi misijonarji. Seveda je bilo že v prejšnjih stoletjih več poskusov. Tako je sv. Vincencij Pavelski že v 17. stol. poslal tja celo vrsto misijonarjev. Skoraj vsi so pomrli v par letih, če ne v par mesecih. Bolezni so preveč kosile in delo se ni nadaljevalo.

S proglasitvijo malgaške neodvisnosti se bo marsikaj spremenilo. Nekaj se je pa že. Večina tujih misijonarjev je francoske narodnosti. Še bodo imeli nekaj prednosti, ker se je Madagaskar vključil v francosko zvezo narodov, vendar pa bo prednosti manj kot v preteklih letih. Misijonarji bodo morali biti bolj previdni in ne bodo smeli poudarjati, da so Francozi, če bodo hoteli v miru živeti med narodom, ki bo počasi pričel iskati popolno neodvisnost. Ker so pametni, so Malgasci odločili, da bodo v dveh stvareh, zunanja politika in vojska, v zvezi s Francijo. Tako jim bolj kaže. V vsem drugem pa bodo svobodni in bodo lahko podpirali ali pa motili delo misijonarjev, tudi francoskih.

Letošnje leto za veliko noč je Madagaskar zadela velika nesreča. Ves narod bo precej let čutil posledice strašnih povodnji. Tudi misijonarji so v materialnem pogledu veliko izgubili. Koliko bogoslužnih poslopij je na primer bilo poškodovanih! Vendar je pomoč, ki je prišla z vsega sveta, bila v nemajhno tolažbo. In dala je vedeti Malgascem, da je krščanska ljubezen za mnoge kristjane nekaj resnega. Ob tej priliki so se katoličani in protestantje združili v pomoči poganom in kristjanom.

Iz povedanega se vidi, da bo Madagaskar kmalu poznal Kristusov evangelij, čeprav so katoličani in protestantje, ki ga oznanjajo, skoraj enako "močni". Veselo upanje, a ne brez oblakov.

Vsaj nekateri še nismo pozabili, da je na Madagaskarju umrl pred kakimi 30 leti slovenski misijonar lazarist Obreza. Kdo bo njegov prvi naslednik?

STANKO BOLJKA C.M.

Premagani...

(Črtica iz življenja ekvadorskih Indijancev)

Sonce se je počasi spuščalo za gore. In ko je sonce ugasnilo, so se prižgali ognjeniki. Cotopaxi je žarel, kot da bi bila pet tisoč metrov visoka gora polna žerjavice. Zdelo se je, da mora en del narave zaživeti, ko se drugi odpravlja k počitku. Zapadna in vzhodna gorska veriga sta se pozdravljali. Pozdravljali so se še vedno živi ognjeniki, ugasli so se pa spominjali tisočletij, ko so tudi iz njih noč za nočjo sikale ognjene kače proti nebu.

Na pobočjih gora pa žive premaganci. Indijanci, ki ne morejo umreti, čeprav je njihovo življenje neprestani smrtni boj.

Z brašnjem dračja na ramah se eden od njih vrača domov. Niti za jutri bi ne bilo drv. Moral je na pot in kaj nabrati. To, kar nosi, bo za dva dni, če bodo varčevali. Na več kot dva dni naprej pa ne misli; saj je že dva dni veliko.

Noči se že, a Indijanec se za noč ne meni. Obstoji, vrže tovor na tla in sede nanj. Kaj se skriva za tem izmučenim obrazom? Kaj premišlja dolgo uro, ko sedi v temi? Se hoče odpočiti, se boji revščine, ki ga čaka doma?

Ognjeniki v daljavi si še vedno dajejo svetlobna znamenja. Indijanec jih ne vidi. In vendar bo treba vstati, če noče, da ga veter, ki prihaja od vršacev, do kosti ne premrazi.

Vstane. Pesem si pokliče za spremljevalko. Tisto otožno pesem, ki se ji v kičua jeziku pravi yaraví:

Misi carpi capisayó
allcu carpi zamarró
uyuyui, uyuyui...

Razume besede? Zakaj joče pesem?

* * *

V globeli je Indijančev dom. Majhen vrtiček, v katerem išče zadnje bilke mršav vol in se stiska osem ovac, je ob njem. Štiri stene iz blata in nad njimi slamnata streha. Po tleh je nekaj loncev. V enem se kuha večerja; korusno zrnje. V hiši je vesel samo ogenj.

Dva sedita ob ognju: mati in sin. Tiho se pogovarjata v sladkem kičua jeziku. Ona mora imeti vsaj petdeset let, fant jih ne bo imel več kot dvajset.

"Ne bo ga, Manuel," vzdihne ženska.

"Bo že prišel, mama."

Mati in sin utihneta, ogenj pa se še kar naprej pogovarja. Od časa do časa mu potikata ogorek v žareče žrelo.

Tam v kotu pa živi še nekdo. In mladec, ki vstane, bi ravno rad vedel, če še živi. Skloni se nad kup cunj, sredi katerega je star obraz, in tiho pokliče: "Mama Trini" (Trinidad - Trojica). Starka ga ne sliši in ne odgovori. "Mama, stara mati umira..." Indijanka skomigne z rameni...

Zopet je minilo četrť ure. Oba vstaneta in gresta gledat bitje, ki je prišlo do kraja življenja. Smrt je že napravila svoje. Stara mati Trini je odšla za vselej.

“Mama, babica je že umrla.”

“Res je, Manuel, umrla je.”

Komaj nekaj sekund je prešlo in pesem gospodinje je napolnila vso hišo. V pesmi je mati Roza hvalila vse, kar je dobrega videla na rajni. In vsaka katica se je končala s tožbo: “Zakaj, zakaj si nas zapustila?...” Sin je pridružil svoj glas materinemu in ogenj, ki je pričel ugašati, je sočustvoval z obema.

* * *

Začuden je Indijanec poslušal mrtvaško pesem, ki mu je od daleč udarjala na ušesa. Pospešil je korak. Ob hiši je butaro vrgel na tla in nevoljen vprašal: “Kaj pa imata?” — “Taitico (atek), umrla je stara mati Trini; tvoja mati je umrla.” — “Že? Kedaj?” — “Dobro uro bo.” — “Presneta reč!”

Indijanec je šel v kot, kjer je mrtva ležala ona, ki mu je dala življenje. Dotaknil se je mrzlega obraza in vprašal: “In sedaj? Kaj bomo napravili, ko pa ni denarja, da bi pogostili vse okoličane?”

Vsedel se je tudi on. Tema je bila čedalje bolj gosta. Ogenj je lačen lizal zadnje ostanke goriva.

“Manuel, ne vidiš, da bo ogenj ugasnil,” je jezno zavpil stari. — “Papá, ni drv.” — “Kako da ne, saj sem jih dosti prinesel.”

Ko so imeli luč, je gospodar znova dvignil glas: “Lačen sem.” — “Saj je že kuhano,” je odgovorila Roza.

Vsi trije so se spravili na večerjo. Ni dolgo trajala in nobeden ni mogel biti sit. “Je še kaj čiče?” Sin je prinesel trebušast lonec. Ko so se za silo odžejali, je oče počasi začel presti misli: Mati Trini ne bi smela umreti ravno zdaj, ko nam gre najbolj trda za denar in živež. Mlajša dva otroka bosta morala vse življenje zastoj služiti gospodarju, ker nam je posodil denar, da smo mogli lepo proslaviti našega gospoda svetega Marcijala. Za njuno delo bomo vsako leto dobili le dve ali tri vreče koruze in šest ovac. Ker se je Manuelu pri oranju ponesrečil gospodarjev vol, mu dolguje 40 sucrov. Tudi on, Ramón, je toliko zadolžen z gospodarjem, da mu bo moral zastoj delati, sam ne ve koliko let. In sedaj pa še smrt stare matere! Odkod bo dobil denar, da bo pripravil pojedino? Potrebovali bi reko čiče in gore jedi za sosede, ki bi prišli mrtvo kropit in spremit na pokopališče. Oni pa nimajo ničesar, niti enega samega sucra. Ne, ne! Brž se morajo odločiti in mrtvo pokopati. Kar v hiši in še preden pridejo ljudje, s katerimi bo jutri treba iti na mingo.

Vsi trije so prijeli za delo. Grob je moral biti precej globok, da bi psi ne prišli do trupla. Roza je nekaj časa jokala. Ker so se pa vsi trije pridno polnili s čičo, je tudi ona kar kmalu pozabila na žalost. Ob redkih prilikah je toliko čiče steklo po njihovih grlih. Saj če bi pripravili pogreb, bi itak sosedje pospravili vse, kar bi dobili. Ali ni bolje, da si sami privoščijo? Vedno bolj so bili prepričani, da so imeli prav in da je bilo to, kar so napravili, edina rešitev iz zagate.

Ob petih zjutraj je bil grob zasut. Ob njem pa so spali Indijanci kot mora spat tisti, ki je pil vso noč, zlasti še, če je bil lačen.

* * *

Na visoki gorski planoti je malokdaj toliko življenja. Nad sto Indijancev je prišlo na mingo. Vsi so dobre volje, ker čiča, čeprav je še zgodaj, jim je zelo razvezala jezike.

Minga je za Indijance dan, ko bo par ur nekaj delal, večino dneva pa jedel in pil in to na račun "bližnjega", ki je navadno veleposestnik.

Dvajset, morda trideset volov leze počasi v breg. Plugi so leseni, zemlja je trda in se nerada odpira. Indijanci zmerjajo živali, ki hodijo prepočasi. Brž ko bo zoran in pobran krompir, bodo prišli godci in zavrtili se bodo pari.

Sad zemlje zbirajo v košare. Ker pa košar ni zadosti, jim pridejo prav ponči. Služijo namesto vreč. Sonce se dviga, kmalu bo poldan. Indijanec že ne misli več na delo. Misli, da je blizu ura, ko bo iz velikih kotlov zadišalo koštrunovo meso in bodo Indijanke na glavi prinesle ogromne vrče rumene pijače. Čiče, indijanske medice, bo zadosti za vse.

* * *

Ramón, Manuel in Roza iščejo krompir med brazdami. Sami zase so. Danes jim ni za nobeno družbo. Vendar pa eden izmed bližnje skupine kmalu zakliče: "Ramón, kako pa mati Trini?" — "Na bolje ji gre. Danes zjutraj je že lahko vstala in malo jedla."

"Kar prav je tako. Časi so slabi in nimamo, da bi plačali župniku za peto mašo. Pa še drugih izdatkov je veliko ob vsaki smrti."

"Res, najdražje je varovanje mrliča, ko pa je treba povabiti vse sosede. In jaz sem veliko dolžan, Manuel tudi, še Roza... Že otroka sta mi bila zarubljena in bosta morala vse življenje zastonj delati pri upniku. Nič nimam. Prav nič ni mojega: ne žena, ne otroci, tudi ne hiša in živali, še jaz nisem svoboden."

"Saj se nam vsem enako godi, Ramón. Pijmo." — "Pijmo."

Čim bolj se dviga sonce, tem bolj teče čiča in Indijanci že ne vedo kaj govore. Nekateri je čiča že podrla. Zavalili so se pod najbližji grm.

In sedaj ni en sam sosed, ampak jih je deset, dvajset, ki vprašujejo po zdravju matere Trini.

"Vsak dan slabši," odgovarja Manuel.

"Na boljše ji gre," še vedno trdi Ramón.

"Sta jo že pokopala," pristavi Roza.

Sum pri tistih, ki so še količkaj trezni, raste. Vse dokler paglavec pri desetih letih ne zavpije: "Pojdimo pogledat, kako je z materjo." — "Pojdimo, pojdimo!" In večina tistih, ki so jih še nosile noge, se spustijo v tek proti Ramonovi kajži.

Roza gre počasi za njimi in bo zraven, ko bodo pod kupom cunj odkrili starkin grob. Tudi Ramón in Manuel tečeta, a ne prazna. Pograbila sta največji in najbolj poln vrč čiče, da ju ne bo zeblo, ko bosta, skrita v kaki votlini, čakala razvoja dogodkov.

Istočasno, ko so Rozo peljali v ječo, ker so mislili, da je sodelovala pri umoru stare matere, sta pa oče in sin, objeta na dnu votline, spala. Ko sta prišla vrču do dna, sta pozabila na ves svet, vso žalost in vse skrbi.

* * *

Oče in sin sta zadnja moška potomca ponosnih Indijancev Dučiselas. V njihunih žilah se pretaka kri slavnega Atahualpe, čigar predniki so bili kralji v cvetočem kraljestvu Puruhá. Tolikokrat premagana, sta skušala pozabljati vse, kar je prišlo nad njun rod. In čiča jima je pri tem pomagala.

MANUEL J. CALLE

VINCENCIJEVO LETO

**Ob tristoletnici smrti
sv. Vincenzija Pavelskega
in sv. Ludovike Mariac,
soustanoviteljice usmiljenk**

Risba levo: Podoba sv. Vincenzija.

Lazarist JURIJ SALVAIRE, graditelj lujanske bazilike, misijonar med arg. Indijanci

Malo bo Slovencev v Argentini, ki ne bi poznali lujanske bazilike, kjer je tudi brezijanska Marija dobila svoj prestol. Bazilika je med največjimi cerkvami v južni Ameriki in jo upravljajo lazaristi. Bil je eden izmed njih, ki je sredi argentinske ravnine zgradil to veličastno hišo božjo, ki vzbuja začudenje tudi pri tistih, ki poznajo evropske stolnice. Bil je to Jurij Salvaire, Francoz po rojstvu, ki počiva v baziliki, ki jo je s toliki napori zgradil in verjetno zaradi njih umrl šele dvainpetdeset let star, 4 februarja 1899.

V naslednjem bomo omenili, v kakšni zvezi je lujanska cerkev z misijoni med poganskimi Indijanci, ki so bili sredi prejšnjega stoletja v Argentini še precej številni.

V misijone med argentinske Indijance

Lazarist Jurij Salvaire je bil misijonar z vso dušo. Njegovo apostolsko delo med Indijanci v argentinski pampi je dokaz za to.

Teklo je leto 1874. Jurij Salvaire, v spremstvu drugega lazarista, Ferdinanda Meisterja je šel misijonarit v Azul, v provinco Buenos Aires, v

kraje, kjer je vladal indijanski poglavar Namuncurá, ki so ga nazivali "patagonski Napoleon".

Misijonarjema je pomagal nadškof Aneiros. Tako sta kar kmalu lahko odprla šolo za indijanske otroke. Ob nedeljah so prihajali h katekizmu tudi odrasli. Indijanski poglavar Ciprijan Catriel se je zavzel za oba misijonarja in prepričal svoje, da jim duhovnika ne mislita ukrasti zemlje, ampak da jim hočeta pomagati.

Delo ni bilo lahko, ker so imeli Indijanci mnogo žalostnih izkušenj z "belimi". Ker pa se je poglavar Catriel sam prijavil k pouku katekizma, sta misijonarja upala, da bo z njim ves rod spoznal Kristusa. A ko je Catriel nenadoma umrl, se je položaj popolnoma spremenil. Za poglavarja je bil izvoljen Ciprijanov brat Janez, ki pa o misijonarjih ni maral ničesar vedeti.

Novi poglavar je bil prepričan, da so misijonarji odposlanci vlade iz Buenos Airesa, ki so prišli, da bi jim vzeli še tisto malo zemlje, ki jim je ostala. Zato je sklenil, da od njegovih nihče ne bo smel pomagati pri misijonskem delu.

Kaj naj napravita misijonarja? Apostolskega dela nista hotela prekiniti. S šolo sta nadaljevala, čeprav jima je ostalo zvestih le malo otrok. In ker sta imela več prostega časa, sta se spravila na pisanje slovnice indijanskega jezika pampa. Slovnico sta res sestavila in je služila ne samo njima, ampak tudi njunim naslednikom pri misijonskem delu.

Ker sta misijonarja znala različna indijanska narečja, ju je nadškof Aneiros poslal v Salinas Grandes, da bi od poglavarja Namuncurá dosegla osvoboditev več belih jetnikov.

Salvaire je pozneje opisal kraje, skozi katere je potoval: neizmerna ravnina, rastlinje, ki je včasih dosegalo višino jezdeca, povsod indijanski šotori in le redko kako majhno naselje belih ljudi. Če je bil takrat Buenos Aires le dolga vas, si lahko mislimo, kakšna so bila "mesta" in "vasi" v notranjosti.

Misijonar ostane sam

Nadškof je misijonarja Meistra poklical v Buenos Aires, kjer ga je čakalo drugo delo. Salvaire je ostal sam. Moral je iti kakih 50 kilometrov južno od Azula, kjer je imel Namuncurá krščanske jetnike. Poglavar je zahteval kot odkupnino za vsakega jetnika 10.000 pezov, a ne v denarju, temveč v blagu.

Zakaj je nadškof Aneiros izbral misijonarja Salvaireja za to nalogo? Rekli smo že, da je poznal indijanske jezike. Bil je mlad in izredno privlačne zunanosti. In kar je bilo najbolj važno: ob drugi priložnosti sta se že srečala z Namuncurá. Maje je to tedaj, ko je poglavar Namuncurá prosil Jurija Salvaireja, naj mu reši iz vojaške trdnjave v Azulu enega najbližjih sorodnikov. Misijonar je šel takrat osebno prosit generala Ignacija Floresa in je dosegel, da je bil indijanski ujetnik izpuščen. Tokrat pa so bile vloge zamenjane: prosil je Salvaire in Namuncurá naj bi mu povrnil uslugo. Tako je mislil nadškof in tako je upal tudi misijonar.

Začetek je bil dober. Ko je misijonar sporočil Namuncuráju, da ga želi obiskati, mu je ta poslal številno spremstvo, nekaj zaradi varnosti, nekaj pa zaradi ugleda. Misijonarja je spremljala dolga vrsta voz. Delil bo živež, obleko in tobak med Indijance in plačal bo odkupnino.

Potovanje, čeprav težavno, je bilo srečno. Vendar pa so tik pred prihodom v poglavarjevo vas Indijanci popotnike napadli. Ker je bil Salvaire dober jezdec in je imel izvrstnega konja, se je lahko rešil. Ni pa mogel razumeti ne on ne spremiljevalci, kaj naj bi povzročilo takšno spremembo v poglavarjevem zadržanju. Zato se je odločil, da ga bo obiskal in se z njim osebno razgovoril.

Ker je bilo potovanje dolgotrajno, je bilo prav mogoče, da je imel poglavar nove težave z belimi, kar bi moral plačati misijonar, če ne z življenjem, pa vsaj s svobodo. In res je bilo tako. Vojaška oblast je strogo kaznovala več Indijancev, češ da so uporniki. Pa še trgovci, zlasti trgovci z žganjem so oklevetali misijonarje. Ti naj bi prihajali kot prednja straža vojske, kot plačani ogledubi, ki jih je treba najstrože kaznovati. In kaj je storil Namuncurá, veliki poglavar, ki je vendar moral priznati, da mu je misijonar pred leti napravil veliko uslugo? Sklical je na posvet vse poglavarje, da bi se pogovorili o misijonarjevi usodi. Ni hotel

odločiti sam, čeprav bi lahko. Hotel je pokazati, da so misijonarja obsodili drugi in bi zato obsodbe ne mogli naprtiti njemu. Vedel je vnaprej, da je misijonarjevo življenje v veliki nevarnosti.

*Jurij Salvaire,
misijonar med arg. Indijanci.*

S o d b a

Poglavarji sede v krogu. Med njimi je Salvaire. Navzoč je tudi Namuncurá. Vendar pa med vsem posvetom ne odpre ust. Česa dolže misijonarja?

“Krščanski duhovnik prinaša koze. Vse nas bo okužil,” pravi prvi. “Moramo ga ubiti, sežgati njegovo truplo in pepel razsuti na vse štiri vetrove.”

“Duhovnik,” pristavi drugi, “se je delal prijatelja enega izmed poglavarjev v Patagoniji. Ta ga je pogostil, v zahvalo pa ga je misijonar zastrupil.”

Obtožbe, ki so si bile precej podobne, so sledile druga drugi. Ko so vsi končali, je spregovoril Namuncurá. On o misijonarju noče nič vedeti in naj napravijo z njim, kar se jim zdi. Vsi so bili mnenja, da mora misijonar umreti. Le glede načina smrti so se še nekaj časa pričkali.

Misijonar se je med poslušanjem obtožnice pripravljaj na smrt. Vedel je, da mu samo Bog s čudežem lahko reši življenje. Šest ur je trajal posvet in zdelo se je, da so imeli poglavarji že vse dogovorjeno. A ravno v tem trenutku je Bog posegel vmes in to s pomočjo nekega Indijanca. Ta se je dvignil in pričel očitati svojim tovarišem, da bi morali dokazati, da so obtožbe proti misijonarju resnične. Da vsi vedo in zlasti še Namuncurá, da je Salvaire pomagal Indijancem, da jim ni ničesar vzel in jih sam zase ničesar prosil ni. Indijanci so se začudeno gledali in niso vedeli, kaj naj rečejo. Zlasti še, ko je poglavar vrgel svoj "poncho" na misijonarjeva ramena in zagrozil, da bo razklal lobanjo vsakomur, ki bi se dotaknil Salvaireja.

Misijonar pripoveduje, da je prosil Marijo, naj mu reši življenje. Bil je mlad, šele osemindvajset let star in bi rad še živel. V zahvalo za čudež bi pa napisal zgodovino lujanske Marije in ji pozidal novo, veliko cerkev. In čudež se je zgodil. Poglavarji so odločili, da bodo misijonarju pustili življenje. Naj si pomaga, kot ve in zna, in naj odide nazaj v Buenos Aires.

Misijonarjeva ljubezen do bližnjega

Misijonar si je rešil življenje, a ni pozabil štirih jetnikov, zaradi katerih je prišel tja. Odločno je stopil pred Namuncurá in mu rekel: "Poglar, oditi moram. Izroči mi jetnike, za katere sem ti prinesel odkupnino in so mi jo tvoji ljudje vzeli, ko so me napadli." Brez besede je poglavar odšel in se kmalu vrnil z devetimi ujetniki. Dal je misijonarju več, kot pa ga je ta prosil. Podaril mu je tudi konje za na pot, ki bi brez jezdnic živali skoraj gotovo pomenila smrt.

Izpolnjena zaobljuba

Še več let je Jurij Salvaire delal kot misijonar med Indijanci. Brž ko so mu predstojniki dovolili, je pa začel z zidanjem lujanske bazilike. Težav je bilo toliko, da je misijonar umrl komaj dobrih petdeset let star. Njegov grob je v lujanski baziliki, a tudi pred baziliko so mu postavili lep spomenik.

Če Bog da, bodo zvonovi lujanske bazilike še dolgo stoletij prosili nebo, naj da svoj mir duši velikega lazarista in misijonarja. Naj Bog da močne vere tistim, ki so nadomestili Indijance v argentinski pampi. In naj novo poganstvo ne preraste krščanskega življenja v Argentini.

Dostavek: Namuncurá je, star že 91 let, prestopil v katoliško Cerkev. Krstil ga je salezijanec Milanésio. Eden njegovih sinov, Ceferin je umrl v sluhu svetosti leta 1905 v Rimu, kjer se je pripravljaj na duhovništvo. V Argentini se resno dela na to, da bi bil proglašen za svetnika in bi ta dežela tako dobila svojega prvega svetnika. Na njegovo priprošnjo se dogaja izredno veliko uslišanj.

Usmiljenke na poti v novi misijon

...Potovanje smo morali odlašati mesece. Koliko papirja je treba popisati tudi v Abesiniji, če hočeš doseči potrebna dovoljenja. Kapucinški pater Simforijan, lastnik in šofer motornega vozila, je končno določil 19. marec za dan odhoda.

Pa ne samo po uradih smo morali tekati. Kadar se odpre nov misijon, je potrebno še kaj drugega kot samo dovoljenja. Usmiljenke naj bi odprle svojo hišo v Bonga, v vasi, ki pripada plemenu Kaffa. Je to najrevnejše med revnimi abesinskimi plemeni. Zato so pa morale misliti ne le na lastne potrebe, ampak tudi na ljudi, med katerimi bodo živele. Začele naj bi misijonariti s telesnimi deli usmiljenja. Zato so se pa kopicile vreče in zaboji, v katerih bodo potovali krompir in koruza in moka in kokoši in zajci in fižol in proso in...

Potovanja samega pa usmiljenke in lazarist, ki jih je spremljal, zlepa ne bodo mogli pozabiti.

Na praznik sv. Jožefa vreme ne bi moglo biti lepše. Potniki so bili zgodaj na nogah. Dva tovorna avtomobila sta že odpeljala največje zaboje, ki jih na jeep ne bi mogli naložiti. V jeepu naj bi potovali samo ljudje in pa vsi tisti majhni zavoji, katere bi sestre rade osebno "nadzorovale" med potjo. In teh stvari ni bilo ravno malo.

Še kratek obisk Najsvetejšemu in poslovili smo se od sester, ki so ostale v Adis Abebi, in od kakih sto otrok, ki so večinoma jokali, ko so videli, da so se tri usmiljenke spravljale na voz z očitnim namenom, da se več ne vrnejo.

Potnikov nas je bilo šest. Razen nas pa, kot smo že povedali, še več šestoric zabojčkov in "culic", katerih usmiljenke niso hotele pustiti izpred oči. V prvi vrsti so sedeli šofer oče Simforijan, škof lazarist msgr. Janssen in prednica sestra Bibard. Drugo vrsto "sedežev" smo zasedli sestra Vincencija na levi, sestra Gertrudis na desni in jaz, ne na levi ne na desni, ampak na sredi — na vreči soli. Priznam, da je škof, ki je razdeljeval prtlijačo po jeepu, stvar dobro opravil. Vendar bo pa vsakdo lahko razumel, da vreča soli, naj jo tudi sam škof nameni za sedež, ni najbolj mehek stol... Pozneje mi je prevzvišeni, hotoč braniti svojo "nezmotljivost", zatrjeval, da je za sedež meni namenil prav pripraven zaboj, ker je po lastni izkušnji vedel, kaj pomeni sedeti dolge ure na vreči soli. Še to naj omenim, da so na strehi jeepa potovale z nami vsakovrstne domače živali, ki tudi na misijonu ne smejo manjkati.

Ko smo prevozili kakih 12 kilometrov, me je sol že pošteno ožulila. Premikal sem se sem in tja, čeprav si s tem nisem dosti pomagal. Po kakih 75 kilometrih pa že ni več šlo. Ko so drugi zajtrkovali, sem se spravil na vrečo in jo "obložil" z različnimi mehkejšimi predmeti, da bi tako vzdržal vsaj do naslednje postaje.

Vkljub navedenim nevšečnostim so se pa oči naslajale ob čudoviti pokrajini, ki je ostajala za nami. Za vsakim ovinkom nas je čakalo novo presenečenje. Tako se sredi planjave dvigajo do dvesto ali tristo metrov visoke skale, ki so še najbolj podobne čebelnim panjem. Kdo bi si mislil, da Abesinija skriva toliko naravnih lepot. Fotografski aparat je bil med vožnjo na preži in bo ohranil, kar bi oči želele ohraniti. Kraj, ki ga je škof izbral za kosilo, je bil tako lep, da smo skoraj pozabili na lakoto.

Jezik in grlo se na vožnji z jeepom kmalu utrudita. Tudi mi smo od časa do časa molčali. Bolje rečeno, govorili smo z Bogom in jagode na sestriških rožnih vencih so drsele druga za drugo. Po enajsturni vožnji smo prispeli v Djimma. Ker se je že znočilo, smo si v naglici lahko ogledali samo nekdanjo misijonsko postajo, ki zdaj služi za šolo in gledališče.

V hotelu smo najeli nekaj sob in sestre usmiljenke so nam pripravile večerjo. Po večerji sta šla škof in kapucinski pater iskat bencin za naslednji dan, jaz pa sem pripravil oltar, kjer naj bi vsi trije maševali. Vstati bi morali že zelo zgodaj in zato smo se tudi zgodaj odpravili spat. Če so drugi že spali, ne vem. Vem samo, da svat oče Simforijan in jaz, ki sva imela skupno sobo, bedela vso noč.

Še preden je vzšlo sonce, smo že odmaševali. Oditi bi morali že ob šestih, a ker niso bili še vsi nared, smo se odpravili šele ob sedmih. Po 20 kilometrih vožnje smo zajtrkovali. In po zajtrku se je začel križev pot. Poti je bilo čedalje manj in nazadnje se je docela zgubila. Zgodilo se je, da smo se več minut vozili v krogu in prišli nazadnje spet na izhodno točko. Slednjič smo naleteli na tovrne avtomobile, ki so odšli že pred nami, a zaradi blata niso mogli naprej. Toda, če je res, da je bila pot slaba, ker je pravzaprav ni bilo, je bila pa pokrajina s svojimi neizmernimi gozdovi prelepa. 20. marca zvečer smo nazadnje le prispeli na cilj. V daljavi smo zagledali misijonska poslopja, ki so nas že precej časa čakala. Ustavili smo jeep pred cerkvijo in vstopili. Zapeli smo "Magnificat" zahvale za srečno potovanje in prosili istočasno, da bi bilo bivanje usmiljenk v novem kraju v blagoslov njim, dušam in v slavo božjo.

Abba Marcos C.M.

Sestri domačinki v Afriki.

RAZVOJ KRŠČANSTVA V SAMOSTOJNI DRŽAVI GHANA

Piše Karel Kerševan C.M., Belgijski Kongo

Nekdanja angleška kolonija Zlata obala je od 6. marca 1957 dalje neodvisna država, kot prva iz sklopa bivših angleških posesti v Afriki. Od tedaj naprej je skoraj neprestano v ospredju svetovnega zanimanja pod novim imenom — Ghana. Glavno mesto te mlade afriške države je Akra, na obali Atlantika. Kot angleška posest je bila dežela "steber in nosilec" državne tvorbe. Nič čudnega tedaj, če se oči vsega sveta danes obračajo prav v to državo. Politični in upravni razvoj slede tako Evropejci kot Afričani. Nas predvsem zanima vprašanje položaja katoliške Cerkve v mladi državi.

Kratka zgodovina katoliškega misijonskega dela v Ghani

Na utrjeni obrežni vojaški postojanki Elmina na Zlati obali je 20. januarja 1482 daroval prvič sveto mašo v tej deželi portugalski duhovnik. Kraj so nazivali tudi grad sv. Jurija. Kot mornariški kaplan se je omenjeni duhovnik tu izkrcal in ko je bila trdnjava dograjena, stalno skrbel za posadko. V teku naslednjih let so vojaški kaplani tudi misijonsko delovali med domačini. Tako so leta 1503 krstili celo domačega poglavarja, v Efuru in njegovih tisoč tristo podložnikov. Vendar pa ti vojaški duhovniki niso prišli v te kraje zaradi misijonarjenja. Skrbeli so samo za versko življenje portugalske posadke.

Prvo misijonsko postajo v deželi so ustanovili leta 1572 avguštinski misijonarji. Misijon, ki so mu pripadale še tri podružnice, se je prav dobro razvijal, dokler se lepega dne niso domačini, nahujskani od bogsigavedi koga, dvignili in vse misijonarje pobili. S tem krutim udarcem pa je bil prvi misijonski poskus v deželi tudi že končan. V 17. stoletju so se poskušali v kraju Assinie ustanoviti francoski kapucini. Niso uspeli.

Danci so leta 1679 Portugalcem prepustili obrežno vojaško postojanko Christiansborg in škof iz Sao Thome je določil zahodno afriške duhovnike, ki jih je sam posvetil, da opravljajo službo kuratov pri posadki. Zgodovinarji štejejo te črne kaplane za prve domače duhovnike, ki so delovali na Zlati obali.

V 18. stoletju so na oglede prišli francoski dominikanci, a niso obstali. Sredi 19. stoletja je bil za Liberijo imenovan ameriški škof Barron kot apostolski vikar vse Zahodne Afrike, ki jo je izročil v misijonsko skrbstvo misijonarjem Brezmadežnega Srca Marijinega. Oče Libermann je l. 1846 izdelal načrt za misijonska osvajanja za vso Zah. Afriko. V načrtu je predlagal tudi ustanovitev misijonskega središča za Zlato obalo v kraju Kumaši v notranjosti dežele.

Vendar v naslednjem misijonsko delo nikakor ni bilo zadovoljivo in misijonarji o. Libermanna so prešli k očetom Svetega Duha, ki so prevzeli cerkveno upravo v deželi do časa, ko so jih nadomestili očetje Misijonske družbe za Afriko.

Začetek sodobnega misijonstva v Ghani je prihod prvih dveh misijonarjev Mis. družbe za Afriko, oo. Avgusta Moreaua in Evgena Murata, 10. maja 1880. Evgen Murat je kmalu po prihodu umrl. Oče Moreau pa je vzdržal in je za božič tistega leta že krstil nekatere domačine. Pozneje so mu v pomoč prišli še novi misijonarji. Umrl je oče Moreau l. 1886. V prvih dvajsetih letih modernega misijonskega dela v Ghani je za zmago božjega kraljestva v tej deželi žrtvovalo svoja mlada življenja čez trideset misijonarjev in misijonskih sester. Misijonarji Družbe božje Besede so leta 1890 v Keta ustanovili samostojen misijon.

Zlata obala je l. 1894 postala apostolska prefektura, neodvisna od apostolskega vikariata za Slonokoščeno obal. Sedem let pozneje pa se je spremenila v apostolski vikariat. Beli očetje so se leta 1906 naselili v Navrongo.

Leta 1950 je slednjič Sveta stolica za Ghano uvedla redno cerkveno oblast v ustanovitvijo škofijskih sedežev v mestih Cape Oast, Akra, Kumasi, Keta in Tamale. Tamale pa je bila leta 1956 razdeljena v novo škofijo s sedežem v Navrongo. Škofija Cape Oast je l. 1957 dobila pomožnega škofa v osebi domačina msgr. J. K. Amissaha.

Sedanji verski položaj

Omenjene škofije, ki jim načeljuje nadškof, tvorijo danes cerkveno oblast v samostojni republiki Ghana. Republika šteje 5 milijonov duš, od katerih je katoličanov 532.718, se pravi 10,5 odstotkov.

Protestantov, ki so bili še v nedavnih kolonijskih časih mnogo na boljšem kot katoličani, pač zaradi občutne opore bodi v angleški ko prej v nizozemski oblasti, je 695.520. Pravoslavnih pa je le 1200. Najmočnejšo versko skupino tvorijo muslimani, 808.215 duš. Okrog 3 milijone ljudi pa živi še vedno v najprimitivnejšem poganstvu.

Krščanski vpliv je najmočnejši v južnih predelih dežele, dočim so muslimani v premoči na severu. Misijonarji Družbe za afriške misijone imajo v škofiji Cape Oast 186.190 vernikov, 63 misijonarjev in še 18 domačih duhovnikov. Škofija Keta šteje 127.621 vernikov, 42 misijonarjev in 7 domačih duhovnikov. V škofiji Kumasi je 113.468 katoličanov z 10 misijonarji inozemci in 32 domačini.

Očetje družbe božje Besede, ki jih je 49, skrbe za škofijo Akra. Ta šteje 59.995 katoličanov, ima pa le 5 domačih duhovnikov.

Škofiji Navrongo in Tamale sta poverjeni belim očetom. Prva šteje 8017 katoličanov, druga pa 37.427. Obe skupaj pa premoreta komaj 6 domačih duhovnikov, misijonarjev je pa za obe le 60. Imata pe tidve škofiji največ misijonskih sester v deželi: v Tamare jih je 77, v Navrongo pa 16 od celotnega števila 108, ki delujejo v Ghani. Domačo duhovščino vzgajajo v nadškofijskem semenišču, kjer je trenutno približno 50 bogoslovcev. Po-

rast naraščaja v malem semenišču v kraju Amisano bo skoraj zahteval povečanje bogoslovnice Sv. Petra.

Socialno skrbstvo katoliške Cerkve v Ghani

V socialnem pogledu se prizadevanje kat. misijonarjev v Ghani razvija predvsem v tri smeri: vzgoja mladine, zdravstveno delovanje in izboljšanje gospodarskega položaja domačinov.

Poleg že omenjene ustanove za vzgojo domače duhovščine je katoliško misijonstvo v Ghani ustvarilo in vzdržuje 24 srednjih šol, 7 učiteljišč in 1231 osnovnih šol, ki jih obiskuje 93.784 gojencev in 44.333 gojenk. Vsaka škofija pa ima še celo vrsto mladinskih organizacij in gibanj.

Velikanske važnosti je tudi delovanje misijonarjev na zdravstvenem področju. Misijonske sestre vodijo 27 klinik in bolnišnic, oskrbujejo neštevilne disperzerje in več gobavišč ter sirotišnic.

V skrbi za izboljšanje gospodarskega položaja v deželi je Cerkev s sodelovanjem misijonarjev organizirala zadružno zvezo "Help Yourself", ki deluje od leta 1941 naprej. Sedež ima v Cape Coast, podružnice pa, ki posredujejo nakup in prodajo, po vsej državi.

Katoliški tisk predstavljajo štirje listi, med njimi je tednik "The Standard" najvažnejši.

Odnosaji med Cerkvijo in državo

Versko življenje je v Ghani prosto in neovirano. Predsednik države, dr. Nkrumah je katoličan. Globoko spoštuje Cerkev in vse njene ustanove. V letu 1958, ko je bil v Kanadi, je izjavil: "Misijonarji so v naših ljudeh vzbudili čut odgovornosti in jih pripeljali v civilizacijo; njihovo delovanje je visoke cene vredno. Pri nas uživajo soglasno velik ugled in vlada jih z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpira."

Edini temni oblak, ki preti zatemniti sicer odlične odnose med Cerkvijo in državo v Ghani, je nedavno podržavljenje 220 misijonskih šol starega angleškega ozemlja Togo, ki je po oklicu nove države pripadlo Ghani. Ję pa veliko upanja, da bodo našli obojestransko zadovoljivo rešitev.

Vlada podržavljenje opravičuje z ugotovitvijo, da je učiteljstvo misijonskih šol propagiralo priključitev Toga francoskemu Togu, ki je v sosesčini. Če je res, da so protestantski pastori in učitelji v to smer delovali, so pa po drugi strani uradno ugotovili, da so se katoličani docela vzdržali vsakršnega posega v to politično akcijo. Prav zato pa sta škof v Cape Coast msgr. Bowers in msgr. Porter v Akri odločno protestirala pri predsedniku Nkrumahu. Le-ta jima je obljubil, da bodo šole vrnili misijonarjem brž ko se bo poltična napetost poglela. To je predsednik obljubil že v septembru 1958. A vlada ne samo da od tedaj še ni vrnila šol prvotnim lastnikom misijonarjem, marveč je celo uradno potrdila prvotno odločitev prosvetnega ministrstva, da namreč šole zanaprej pripadajo državi...

(Več o tem težkem šolskem vprašanju v Ghani, glej na strani 103 v tej številki!)

naši misijonarji pišejo...

Misijonski zdravnici na delu

Obe sestri Žužkovi sta se nam oglasili. Ko njuni pismi z veseljem objavljamo, se jima za misijonski stik z nami iskreno zahvaljujemo in jih prosimo, da nam tudi vnaprej redno poročati. (Op. jur.)

Karači, januar 1960.

Prečastiti gospod misijonar,

z božičnimi voščili sem prepozna. Novo leto pa smo začeli ravno pred tremi dnevi; naj bi bilo srečno in blagoslovljeno.

Po dolgem času sem danes, na praznik Imena Jezusovega sedla za mizo in prijela za pero. Potem pa sem si dejala: "Velike dolgove imam: komu naj se najprej oddolžim? Zadnja številka Misijonov me je naravnost v oči zbodla. Kako naj bi se ne poslužila priložnosti, da pozdravim vse bralce revije in vse premnoge misijonske delavce v zalédju ter jim voščim prav srečno novo leto?" Kat. misijone vedno z velikim veseljem prebiram. Je pa to tudi moj edino slovensko berilo...

Koj po prihodu v Zahodni Pakistan, v lanskem juniju, sem začela študirati tukajšnji jezik urdu. Je to mešanica arabščine in hindujščine — pa že moj četrti jezik v enajstih letih... Seveda je precej drugačen od drugih indoevropskih jezikov, dasi je slovnica v marsičem podobna naši slovenski. Izgovarjava je za nas Slovence lažja od angleščine, pisava pa precej težavna. Do zdaj sem zasledila dvoje besed, ki imata s slovenščino isto deblo in pomen: miza — mez; pa žep — džep... Zanimivo, kaj?

Našo bolnišnico v Karačiju so ustanovili 1948. Prvotno je bila samo majhen dispanzer. A vedno večje potrebe so terjale tudi večjo zgradbo. No, leta 1954 je bolnišnica Sv. Družine, kot vse naše bolnišnice imenujemo, začela tudi uradno delovati. A dokončana docela še ni, ker še vedno gradimo in gradimo... pač ena značilnosti misijonskega dela: neprestana rast in neprestano množenje!

Karači je središče zapadnega Pakistana. To ozemlje je do leta 1947 pripadalo angloindijskemu cesarstvu. Dvoje različnih verstev pa je v deželi po stoletnem boju pripeljalo do rojstva nove države. Veri sta mohamedarska in hindujska. Islamci so enobožci, sovražijo poganstvo in vsakršno mnogoboštvo, v našem primeru hinduizem. Ta verska razlika pa je med ljudmi vodila v nenehne borbe in spopade, ki so bili večkrat prav krvavi. K vsemu temu so hindujski verniki muslimanom zanimali tudi pravico do javnih položajev, bodisi v politiki, v šolstvu, v gospodarstvu... Rešitev vsem vprašanjem so slednjič našli prav v novi pakistanski državi, ki naj bi združila vse muslimane bivšega angloindijskega cesarstva v celoto ter jim prinesla po-

polno državno, narodnostno, politično in kulturno svobodo. Nova država je bila uradno razglašena leta 1947. Takrat pa so v sosednji Indiji brezobzirno začeli pometati z muslimani: brezštevilni vlaki so začeli voziti milijone muslimanskih beguncev iz Indije v Pakistan. V tem usodnem in težkem začetku jim nova domovina seveda ni mogla nuditi več kot sočutje in bratški objem. Pa tudi pakistanska zemlja sama je večinoma do zdaj še puščava in dokaj nerodovitna.

To begunsko vprašanje še danes po dvanajstih letih ni rešeno. Še vedno jih je na tisoče, ki so brez strehe in brez zaposlitve. V Karačiju je več begunskih taborišč, ki pa so v skrajni bedi. Vlada počasi gradi hišna naselja, a to je še mnogo premalo, če hoče zadostiti vsem kričečim potrebam. Beguncev pa je prav v Karačiju tako veliko zato, ker tu le poredko dežuje. Navadno samo enkrat na leto za kak popoldan... V takšnem podnebjju je seveda življenje brez strehe kaj enostavno...

Karači je prestolnica Pakistana. Do 1947 je bilo mesto samo majhno pomorsko pristanišče. V zadnjih desetih letih pa se je razvilo v dvomilijonsko velemesto. Vzhod in Zapad sta se srečala na tem kraju. Mesto je živobarvno, najmodernejša prometna sredstva tekmujejo z najprimitivnejšimi... Je pa mesto v vsem Pakistanu najbolj civilizirani predel. Žene se skušajo osamosvojiti. Vendar na cesti težko naletiš nanje. Pred dvajsetimi leti pa si ženo na cesti zaman iskal! Hiše so pa iz večine primitivne, zidane iz blata, z enim samim prostorom za vso družino.

Občudujem pa pri Pakistancih ponos nad novo domovino in ljubezen do nje. Navajeni so težkega življenja v puščavi, kjer so bivali njihovi predniki. Sami so še vedno sinovi puščave. A v desetih letih nove domovine so veliko ustvarili. Naše sestre, ki jih že vsa leta opazujejo, se kar ne morejo načuditi njih napredku. Ti ljudje se dobro zavedajo, da je Pakistan zdaj njihova zemlja in da bodo svojo novo domovino dvignili lahko samo z lastnim delom in trudom. Trud za napredek in za 'izboljšanje življenja pa je danes cilj in hotenje in prizadevanje slehernega posameznika v tej deželi.

Edina dobra vzgoja je še vedno v katoliških rokah. Pakistanci so hvaležni za to vzgojo ter so zato tudi precej naklonjeni katoličanom, ki so tudi enobožci...

Ko sem šla poleti na počitnice pod himalajske gore, sem proti pričakovanju nenada zagledala puščavo — a zeleno! Letošnji monsumi so bili izredno močni in poplave vsepovsod velike; tako pa je tudi puščava zacvetela in ozelenela... Naše sestre zelene puščave še nikoli niso videle. Meni pa je prišla v misel predstava misijonske drame "Puščava bo cvetela", ki sem jo gledala še v frančiškanski dvorani v Ljubljani. Prav danes, na praznik Imena Jezusovega mi ta dogodek živo prihaja v spomin, ko berem v mašnem vstopu: "Zato pa ga je Bog povišal in mu dal ime, ki je čez vsa imena, da se v imenu Jezusovem pripogne vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik prizna, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta."

Pozdrave v Kristusu vsem —

S. M. Dominika Žužek SCMM.

Prečastiti gospod misijonar,

Vam in vsem mnogo pozdravov iz daljnih misijonov v Pakistanu. Kar vest me peče, ker se šele po tako dolgem času oglašam.

Naj za začetek opišem svoje prvo misijonsko potovanje kot zdravnica -- redovnica. Naš red misijonskih zdravniških sester ima precej veliko bolnišnico blizu mesta Rawalpindi, ki leži na severu Zahodnega Pakistana, ob vznožju himalajskih gorá. Tu že dobrih trideset let zdravijo predvsem žene in otroke, ker po starem muslimanskem običaju zdravnik ne sme zdraviti žená. Tako imamo me veliko dela; vendar skušamo ujeti čas, da od časa do časa obiščemo tudi bolnike po okoliških vaseh.

23. oktobra opoldne smo se odpeljale: dve bolničarki in jaz kot zdravnica v jeepu proti zapadu. Abdul, naš šofer, nas bi moral še pred nočjo pripeljati v 160 kilometrov oddaljeno vas, kjer je majhen misijon. Zadaj v avtu in na strehi so bili zavoji s posteljnino, zdravili in hrano. V posebni košarici smo vozile "priboljšek" za misijonarja, namreč hleb belega kruha, nekaj zelenjave in sadja... teh stvari po cele dolge mesce ne vidi, ker tam ljudje žive izključno samo od riža.

Najprej smo se ustavili v Rawalpindiju pri prevzvu. g. škofu, da bi prevzele velik kip Fatimske Marije, ki je namenjen za misijonsko cerkev, kamor smo se vozile (cerkev še ni dograjena). Kip smo zavile v volneno odejo in ga namestile na vrh vse naše prtljage. Če bi se poškodoval, bi bilo bolje, da bi škofu več ne prišle pred oči!

Abdul je hitro vozil, saj ceste so še iz časa angleških oblastnikov dobre in lepo ohranjene. Tudi sicer ni nič kaj pametno ustavljati se, kajti na avtu je z velikimi črkami napisano "Bolnišnica Svete Družine" in ker "bolnišnica" samo enkrat na leto takole "v vas pride", ljudje kar obvisijo pri avtomobilu. Za kratek oddih smo se ustavili na precej samotnem kraju. Dežela je tod imenovana "thal", kar pomeni puščava. Je res izredno pusta. Pokriva jo pesek, ki je tako nasičen s soljo, da je obdelovanje takšne grude skoraj brez pomena. V deževni dobi, kadar gospodarijo monsumi, voda prodre zelo globoko; ko pa shlapeva, nosi na zemljo spet nove plasti soli. Le nekakšna leča in pa sladkorni trs uspevata tam, pa še nekšna šest do osem metrov visoka trava, s katero krijejo hiše. Po drugih predelih pridelujejo tudi ječmenu podobno žito.

Hiše so iz ilovice. Vsako leto po deževni dobi namažejo stene in pod z novo plastjo blata. Ko smo se vozili mimo vasi, je bilo to mazanje prav v polnem teku. Delo seveda opravijo žene; možje se ukvarjajo medtem na polju s "kmetijstvom". Hiš dejansko skoraj ne potrebujejo, ker ljudje tu živijo in spe na prostem, z izjemo kakih dveh zimskih mesecev. Hiša tu pomeni enoprostorno zgradbo z ravno streho in z eno samo odprtino za vhod; elektrike ne poznajo, kot tudi ne oken in vrat...

Že v mraku smo dospeli v vas in prenočili pri sestrah kongregacije Jezusa in Marije. Misijonarke so samo tri na misijonu: ena Amerikanka in dve domačinki, ki učita v šoli 180 dečkov in deklic.

Naslednje jutro smo takoj po maši odšle v vas k bolnikom v obisk. To so predvsem takšni, ki so preslabi, da bi prišli v dispanzer na misijon. Ne-

kateri so privezani na posteljo že celih sedem, tudi devet let. Mnogo je med njimi vsakovrstne jetike, skrajne slabokrvnosti, oslepelosti, rahitičnosti in vsakovrstnih kožnih bolezni. Veliko jih pebere tetanus, saj uporabljajo posušene volovske odpadke za kurivo. Pitna voda je naravnost iz kanala za namakanje polj... kar seveda pomeni endemični tifus in vse druge parazitske bolezni. Vendar pa so otroci na splošno še kar čvrsti. Vedno se smehljajo s svojimi velikimi in bistrimi črnimi očmi, medtem ko neprestano sesajo sladkorni trs.

Sredi dopoldneva smo imele v dispanzerju ljudi iz sosednjih vasi, ki so menda sploh prvič v življenju slišali o zdravilstvu. Nekateri so prišli tudi čez 70 kilometrov daleč, samo da bi iz naših ust izvedeli, da njihovi bolezni ni več pomoči... Mislila sem si: kako majhna je vendar še vedno medicina navkljub tolikšnim novim odkritjem!

Do poznega popoldneva smo bile zaposlene s temi ljudmi; koj nato pa so v dispanzer prišle žene in otroci iz vasi, kjer smo se ustavile. Nekaterim smo nasvetovale, da naj pridejo v bolnišnico; večinoma pa smo skušale dati potrebna zdravila, ki jih sestre potem bolnikom vsaka dva dni dele; ti bi sicer vse zmešali in zamenjali — zdravilo za mater bi dali otrokom in otrokovo materi... Tukajšnji ljudje se namreč strašansko hitro naveličajo vsakega zdravljenja, če ni kar takoj čez noč očitnega izboljšanja.

Lepa leta sem morala študirati, da sem dočakala te zdajšnje ure, ki naj so Bogu v čast in slavo! Saj vidim vsak dan bolj, da je zdravilstvo samo sredstvo, ki nam pomaga, da pridemo v stik s temi ljudmi ter na krščanskem zgledu kažemo, kakšno naj bo življenje.

Pozno zvečer na vigilijo Kristusa Kralja so sestre dokončavale novo bandero za nedeljsko procesijo. Na Rešnje Telo je za procesijo tu prevročje, zato jo prirejajo na ta praznik v oktobru. Katoličani v tej vasi, ki šteje 950 duš, so se na vse zgodaj zbrali v cerkvi. Cerkev je pravzaprav samo dograđena apsida iz ilovice, oltar iz opeke, ostalo so samo temelji. Ljudje so bili kar na prostem. Bosonogi otroci so čepeli in sedeli krog oltarja. Žene so posedle na levo, moški na desno. Po pridigi so med mašo šolski otroci peli v domačem jeziku. Nisem razumela drugo kot to, da pojó Kristusu Kralju v čast. In vendar svojo ljubezen do Boga izredno živo in iskreno izražajo. Dvoje oljenk — sveče težko dobe tukaj — in nekaj v pesku zraslih marjetic je vse, kar so zmogli prinesli Kristusu na oltar: a srce Mu je prav gotovo prisegalo vdanost in zvestobo. To pot praznik Kristusa Kralja ni bil več samo simbol in opozorilo za delo za duše, ampak rasničnost na fronti, kjer se Cerkev še bojuje v začetnem boju!

Obiskale smo tudi nekatere resnejše bolnike, se slikale z otroki (na žalost so se fotografije vse pokvarile!) in zgodaj popoldne smo se z avtom spet odpeljale. Vzele pa smo s seboj deklico, ki je nujno potrebna operacije na očeh. Ubogo dekletce, ki ni bilo nikdar izven domače vasi, se je vsa prestrašena in zmedena pokrila z odejo in skoraj celo pot spala.

Veliko bi lahko pisala o tukajšnji deželi in o ljudeh; a to naj pride kdaj pozneje. Prepričala pa sem se o resnici, da smo misijonarji in tukajšnji ljudje vneto potrebni molitve, če hočemo, da v islamski svet posije luč Resnice. Prav za molitev pa se Vam iz srca priporočam in Vas prav lepo pozdravljam — v Kristusu vdana

sestra M. Agnes Žužek

Z raznih postojank

Iz Japonske smo prejeli dve pismi misijonarke s. **BENJAMINE KARDINAR** usmiljenke, ki med drugim javlja, da je zdaj na drugem mestu, kakor bomo razvideli iz pisma. Prvo pismo je še iz misijona Osaka, drugo, z dne 6. januarja letos pa že iz misijona Obayashi.

Dne 16. VIII. 1959 misijonarka piše med drugim tudi tole :

“Znova in znova prosim Boga, da naj Vam stotero poplača vse skrbi in trude, ki jih imate z zbirkami za pomoč slovenskim misijonarjem.

Tu je navada, da se vsako leto vrši posebno zborovanje vseh, ki se ukvarjajo z otroško vzgojo in skrbstvom, zdaj v tem, zdaj v onem zavodu, zlasti pa tam kjer imajo tudi “njužibu” — oddelek za

najmanjše do dveh let starosti, kot ga imamo pri nas. Pri nas je stalno do 33 malčkov, tako da so vedno vse posteljice zasedene. Zadnje takšno zborovanje je bilo v naši sirotišnici. Zbrali so se predsednik krajevnega zdravstvenega od eka, zdravniki za otroške bolezni, bojničarke in drugi. Po predavanjih je debata. Seveda vpletamo vmes tudi nekaj družabnosti — čajanko in drugo. Ko so bili pri nas, so poudarili vrednost krščanske ljubezni, s katero se za te najmanjše trtujemo. Imamo pa v našem zavodu tri skupine otrok:

1. “Njužibu” — do 2 leti starosti;
2. “Otroški vrtec” — “jocjen”, prvi oddelek od 2—4 let, drugi oddelek pa od 4 do 6 let;
3. Šolarji, od 6—15, tudi 16 let.

Nadarjena dekleta, ki žele še naprej študirati, lahko ostanejo pri nas v penziju do konca svojega študija, dočim starejše fantiče pošljemo navadno v salezijanski zavod.

Krajevne oblasti so nam zelo naklonjene in nam tudi pomagajo. Poleg tega se nas skupina ameriških vojakov, ki so nam v zameno za vojaške barake zgradili dostojno bivališče, vsako leto spomni z znatno podporo. K temu se pridruži še Vaša pomoč. Tako božja Previdnost skrbi za naših 160 sirot.”

Из писма з дне 6. январја 1960 :

“Dne 30. oktobra sem zapustila Osako in odšla na našo novo postojanko v Obayashi. Čudovit apostolski delokrog med prav revnim in poganskim ljudstvom. Imamo otroški vrtec, obiskovanje revnih in bolnih po domovih in dispanzer, kjer trikrat tedensko ordinira tudi zdravnik. Koliko bede vidimo! Prav včeraj, mrzli zinski dan, je med drugim bolniki pršla tudi žena s triletnim fantkom na hrbtu in s petletno deklico ob krilu. Oba otroka seveda bosonoga, polna ozeblin in ran po nogah in rokah. Oče je družino zapustil

Skupina japonskih izseljencev-katoličanov v Argentini, v sprevodu katoliške mladine na njenem svetovnem kongresu v Buenos Airesu. Foto: Marijan Šuštaršič.

in mati zdaj sama niti najpotrebnejšega ne premore. Spet drug primer: Bolchen in brezposelni oče, ki ga je pa žena pustila, je prišel z dvema otrokoma prosit v — kaznilnico, naj ga zapro za otrokoma vred, da bodo vsaj streho imei in vsaj ščepec kruha... Enkrat vsak teden grem z japonsko sestro obiskat bolničke v nekoliko oddaljeno bolnišnico za jetične in marsikatero trpeče srce najde luč vere, z njo pa tolažbo in upanje, da mu po vseh grenkosti življenja nekoč le zasije sonce neminljive sreče.

Prov tako nam je z Japonske spet pisala s. **ANICA MIKLAVČIČ**, kanosijanka. V pismu z dne 18. januarja 1960 se iz Tokija obrača na nas s tole izvirno zamisljivo za pomoč njenemu deolvanju:

“Naš misijon je v velikih denarnih potrebah. Vabijo nas na južno Japonsko v mesto Kagoshima, da bi tam začele nov misijon in sicer z dekliško šolo, kakor sem Vam v enem zadnjih pisem že omenila. Kako bi rade šle, a se nam na pot postavlja velika ovira: pomanjkanje denarja, ki ga pa nujno potrebujemo za pozidanje šolekega poslopja. Oblasti, ki so po škofu na nas pritiskale s tem povabilom, nam nudijo za postojanko lep kos zemlje, gradnjo pa nam prepuščajo. Naši predstojniki bi nas radi poslali tja, a pomagati nam ne morejo, pač pa pravijo, naj same skušamo najti potrebna denarna sredstva! Sestra prednica je pa med drugim zamislila tudi tole pot, kako priti do denarja in je mene prosila, naj Vam o tej stvari pišem: Mi bi Vam

od tukaj pošiljali japonske slike na svilo delane, ki bi jih Vi ponudili misijon-
skim prijateljem v odkup, denar bi pa
nam poslali. Vsaka teh slik naj bi velja-
la vsaj dva dolarja, a upamo, da bi se
moglo zanje še kaj več dobiti. Kakor
hitro bi nam sporočili, koliko slik bi že-
leli, bi Vam jih nemudoma poslale."

Vsem prijateljem misijonov, ki bi ra-
di pomagali naši misijonarki na Japn-
skem, toplo priporočamo, da se odzove-
jo njeni ponudbi in naroče zase in za
svoje drage te lepe slike na svili, ki so,
vločene v primeren okvir, nes čudovit
okras vsakemu stanovanju. Prav pa je,
da za vsako sliko v dolarskih deželah
plačate vsaj 3 dolarje, v Argentini pa
250.— pesov (v drugih deželah preti-
vrednost trem dolarjem). V Argentini
lahko pošljete denar v ta namen na nas-
lov "Katoliških misijonov", to se pravi,
na ime urednika (Ladislav Lenček), dru-
god pa je najbolje, da v zadevi sami pi-
šete misijonarki in ji pošljete denar, ona
pa Vam podoba. Naslov misijonarke je:

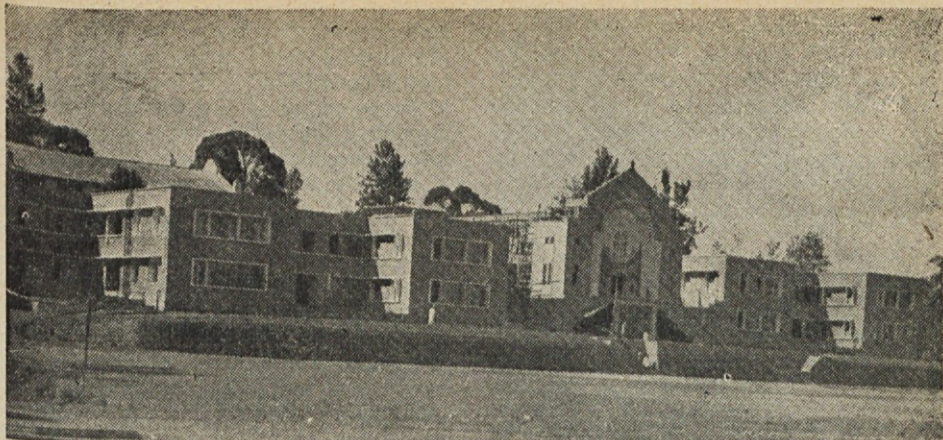
S. Anica Miklavčič
Canossian Convent
198-1 chome Kamikitazawa
Setagaya ku
Tokio - Japan

S severa Indije, izpod Himalaje nam
piše misijonski brat JANEZ UDOVČ S.J.
Vsem najprej vošči blagoslova in mi-
lost: polno novo leto, potem pa javlja
tele novice iz svojega delokroga:

"V tem zimskem času imamo kar tri-
mesečne počitnice. Sicer pa so za nas
počitnice le v toliko, da je malo več
miru, ko je vsa študentarija doma pri
starših, drugače je pa za marsikoga ta
doba čas še večjega dela. Kajti med sol-
skim letom gre vse po določenem redu,
dočim je med počitnicami treba z marsi-
čem, kar se med letom ne da napraviti,
zelo pohitati, tako na primer glede čišče-
nja šolskih in stanovanjskih prostorov,
popravlil, dograditev itd. Zato imata bra-
ta Drobnič in Vidmar največ dela ravno
v počitnicah. Kar mene zadeva, imam

tudi polne roke dela, ko moram nakupiti
in pripraviti vse šolske knjige, razna
učila in druge za šolo in internat po-
trebne stvari. Bil sem v ta namen že
meseca novembra dolj v Kalkuti, ko sem
spremljal polno letalo študentov, ki so
šli domov. V tej letni dobi je tudi naš
botanični vrt potreben obnove, vse se
mora prekopati in pognojiti, sejati in
zasajati najrazličnejše vrste rastlin,
cvetja in povrtnine. In ker je naš vrt
na vodilnem mestu v Indiji, ga ne sme-
mo zanemariti. Dne 10. februarja
moram spet v Kalkuto kot uradni ocenje-
valec na cvetlični, sadni in povrtinski
razstavi, ki jo prireja Poljedelsko-vrt-
nanska indijska družba. Ker mi plača
ta družba vse potne stroške in je za
ugled misijona važno, da smo tudi mi
zastopani v tej dejavnosti, zato me pre-
dstojniki v to pošiljajo, zraven pa še mar-
sikaj za naš zavod v Kalkuti lahko
opravim.

V St. Xavier's College v Kalkuti le-
tos obhajamo stoletnico obstoja. Belgij-
ski jezuitje so pod vodstvom p. Depel-
chiena l. 1860 prevzeli vodstvo tega za-
voda in dušno pastirstvo v mestu Kal-
kuti. Omenjeni p. Depechien je potem
28 let kasneje ustanovil tudi ta naš ko-
legij v Darjeelingu. Vmes je sodeloval
pri ustanovitvi velikega našega kolegija
v Bombayu. Potem je bil pa poslan v
Belgijski Kongo, kjer je postal takore-
koč pionir tamkajšnjega misijonskega
dela. To ti je bil misijonski delavec, kaj-
no? Če imajo v Indiji katoliški misijon-
arji kar precej vpliva, zlasti v velikih
mestih in njih okolici, je brez dvoma
temu vzrok dejstvo, da je bila elita sko-
raj vsa vzgojena v teh in drugih kato-
liških zavodih, katerih poslanstvo zdaj
cenijo in se tudi radi izkažejo hvaležne.
Zato tudi sveta Cerkev smatra vzgojno
delo v tej deželi kot najvažnejše pod-
ročje misijonske akcije. Žal je vedno več
težav pri vsem tem, zlasti je težko, ker
ne morejo misijonarji in misijonarke več
svobodno prihajati v deželo, nasprotno
se le težko dobi za kakega novega po-
trebno dovoljenje. Misijoni so zato še
bolj prisiljeni delati na to, da se vzbudi,

Bogoslovje v Tirrupaturju, Južna Indija, kjer deluje misijonar Pavel Bernik S.D.B. Poslopje je novo, srednji del je lepa kapela. Spodaj dva domača bogoslovca pri krščanski nauki malih indijskih fantičev. Delo med mladino je tudi v misijonih navadno najučinkovitejša pot do zasaditve Cerkve v poganskem okolju.

vzgoji in šola čim več in čim boljših domačinskih poklicev. To je edina pot do zakoreninjenja Cerkve v tej deželi.

Kitajska napadnost je tu pri nas povzročila nemajhno napetost in zaskrbljenost, saj smo čisto blizu tibetanske meje. Upajmo, da se pobotajo in da ostanejo vsak na svojem."

Iz Bombaja se kratko oglašá s. KON. RADINA RESNIK:

"Prav lepo se Vam zahvalim za denar, ki sem ga prejela preko misijonarja Bernika. Bog Vam vsem stotero poplačaj! Tako zvesto nam leto za letom pošiljate pomoč, da moremo pomagati najpotrebnejšim misijonarjem, ki nas prosijo za razne stvari. Pred nedavnim se je obrnil na nas misijonar, češ da ima en sam mašni plašč. Brž smo pokrbele, da je ta dobri misijonar dobil mašne plašče vseh petih barv, pa še oltarne prte in drugo cerkveno perilo.

Ta v Bandri, ki je predmestje Bombaja, zelo slovesno praznujemo praznik 8. septembra. Kljub pokvarjenosti sveta se Matj božja zelo časti. V času devetdnevnic in osmine praznika je bilo razdeljenih 62.000 svetih obhajil. Slovesnostim pa prisostvujejo ne le katoličani, ampak tudi drugoverci in pogani. Neki duhovnik, ki je bil letos tam, mi je dejal, da je bilo okrog 90.000 romarjev.

Lezarist brat KAREL KERŠEVAN C.M. nam iz Belgijskega Konga spet pošilja temeljit članek o katolištvu v novi samostojni afriški državi Ghana, ki ga objavljamo na drugem mestu te številke. Zraven pa nam podaja še tole sliko osobja v njihovi misijonski škofiji.

"Nisem Vam še sporočil, da se je število naših sester letos pomnožilo za štiri mlade moči ter so se naselile na zanje novi postojanki Bolobo. S tem sicer njih postojanke po številu ne pridobijo, ker so med tem zapustile Irebu, kar je vse-kakor obžalovati. Predstojniki niso razpolagali z zadostnim številom sester, da bi mogli obdržati to slednjo postojanko in istočasno ustanoviti novo. Ker je postaja Bolobo neprimernejše važnosti kot

Irebu, so se odločili, da žrtvujejo Irebu. Misijonarji sveda ostanejo, saj je tam brat Marcel in imajo čedno farno cerkev, ki jo je on zgradil, s tremi zvonovi v zvoniku, edina naših cerkva, ki razpočaga s tremi zvonovi. Pri nas v Itipu smo pa 3. oktobra dvignili v novi zvonik prvi zvon, prostora pa ostaja še za ostala dva, če se bosta kdaj pridružila svojemu večjemu bratu. — Nasprotno kot pri sestrah, se vrste misijonarjev na našem misijonu redčijo, ker je eden naših zapustil misijonsko polje in se vrnil v Belgijo, novih svežih moči pa že dve leti ni bilo. Drugi, starejših misijonarjev je že četrty mesec v bolnici in ni več računati na njegovo pomoč. Ostane nas 26, od tega pet bratov. Potem je treba odšteti dva ali tri, ki so, kakor vrsta nanese, na rednem šestmesečnem dopustu v Evropi. Torej ostane stalno le kakih 18 mož na delu za 8 misijonskih postaj in 100.000 duš obsegajoče misijonsko polje, katero je v treh četrtinah še neobdelano. Še dolgo ne bomo imeli kakšga domačega duhovnika, morda 15 in več let. Razmišlja se, da bi v vikarijatu samem poskusili z malim semeniščem, ker se že toliko let trajajoče pošiljanje kandidatov v pokrajinsko semenišče doslej ni obneslo. Dečki pridejo v njim tuje okolje in daleč od svojih. Ko se podajajo na šolske počitnice in se spet vračajo v zavod, morajo dolgo potovati, kar je zanje nevarno in največkrat usodno za njih komaj porajajoči se poklic. Vse to pa tudi stane ogromno denarja, kateri skozi desetletja vikarijatu ni prinesel še nobenega sadu. Več izgledov imamo z domačimi sestrami in brati laiki, katerih eden je bil v avgustu sprejet v novicijat. Molite tudi Vi za naše domače poklice, da se Kongo ne ocamosvoji samo politično in upravno, ampak tudi cerkveno."

Dne 6. septembra 1959 nam je iz Južne Afrike pisala s. TEREZIJA BENIGNA ŠTEH iz družbe Oblatinj tele vrstice :

"Denar, ki ste mi ga poslali, je prišel ravno prav. Dala sem ga očetu misijonarju za njegov god, porabil ga bo pa

za napeljavo električnega toka v naš misijon. Z veseljem gledamo v bodočnost, kako bo naše delo s pomočjo električne sile in luči olajšano in prijetnejše. Generator sam je naš misijonar izprosil iz Severne Amerike, in napeljavo bo kar sam napravil.

V svojem pismu mi pišete o smrti s. Marije Fink FMM iz Južne Indije. To je moja sestrična, njena mati in moj oče sta brat in sestra. Gotovo bom molila za pokoj njene duše in tudi prosila jo bom kaj, saj ve, kako sem potrebna. Moja sestra Terezija Alojzija in pokojna Marija Fink sta skupaj v šolo hodili, jaz sem pa bila mlajša od njiyu, vendar se je dobro spominjam, šla sem jo tudi obiskat v njih ljubljanski samostan, kjer je bila leta 1929 kot novinka, dočim sem se jaz prišla iz Lienza pošovit od mojih staršev pred odhodom v misijone. 30 let je že prešlo, kar sem zapustila domovino. Kolkó se je v tem času tamkaj spremenilo, pa tudi v misijonih! Priporočam vam naše delo med temi ubogimi dušami, da jih rešimo za nebesa, za Kristususa. Ena velikih nesreč za te ljudi tu je pijančevanje, odkar se alkoholne pijače lahko prodajajo po mili volji. Včasih bi čovek kar obupal, a tega ne smemo, ampak vse preizkušnje darujemo za Boga in duše."

V začetku decembra nam je pisal tudi misijonski brat VALENTIN POZNIČ F.S.C. iz Južne Afrike:

"Prepenetila me je žalostna vest, da je umrl prevz. škof Rožman. Vedno sem po časopisju sledil neumnemu delovanju tega vzornega škofa, ki je moral pustiti svojo škofijo in bežati pred sovražniki svete vere, za katero je doma toliko napravil! Naj mu bo naš nebeški Oče plačnik za vse, kar je storil v prid svetí veri! Mi pa smo lahko prepričani, da imamo novega priprošnjaka v nebesih.

Tukaj gre misijonsko delo kar lepo naprej. Misijonarji se dan za dnem trudijo in poučujejo v svetí veri pogane in protestante, ki jih je lažje kot pogane pridobiti za našo sveto vero."

Uršulinska misijonarka s. Brigita Bregar O.S.U., ki deluje v Transvaalu, Južno Afrika. Spodaj pa je podoba zdaj že pokojnega domačinskega brata Misaela Mphethsa O.M.P. z misijona m. Ksaverije Les'ak O.S.U., tudi v Transvalu.

po misijonskem svetu

Komunisti prevzgjajo

Fides poroča iz Hong Konga, da so komunisti prisilili katoliško mladino iz Šanghaja, da se je od leta 1957 udeležila petih prevzgojnih tečajev

1. Od 6. do 30. avgusta 1957 so komunisti priredili prvi tečaj, razmeroma kratek za bodoče voditelje. Skušali so predvsem prepričati udeležence, da kitajski katoličani ne smejo biti v zvezi z Rimom.

2. Drugi tečaj je trajal od 11. decembra 1957 do 15. maja 1958. Udeležencev je bilo 400, skoraj vsi akademiki. Govorili so jim o "pravem" držanju katoličana v komunistični državi.

3. Tretji tečaj je bil namenjen katoliškim bolničarjem in bolničarkam. Bilo jih je okrog 500. Trajal je od 25. maja do 27. septembra 1958.

4. Dne 20. oktobra 1958 se je začel nov tečaj v velikem semenišču v Zi-Ka-Wei. Udeležencev je bilo 800. Tečaj se je končal 7. januarja 1959.

5. Štirinajst dni pozneje so komunisti priredili nov tečaj v istem semenišču. Poslušalcev je bilo 200.

Udeležence na tečajih razdele v študijske krožke. V vsakem krožku je največ 30 fantov ali deklet. Krožek vodijo predsednik in več podpredsednikov. Vsak dan je posvečenih študiju 10 ur. Vrstijo se konference, poročila, razgovori, debate, osebni študij.

V Zi-Ka-Wei se je skupni študij vršil istočasno v kapeli in v dvorani. Oltar kapele in križ sta bila zastrta. Na zastor pa so obesili Maocetungovo sliko. Prižnica in postaje križevega pota so ostale nezakrite. Na stenah je bilo polno domovinsko-komunističnih gesel. Mladi ljudje, ki so prihajali na tečaje, so dobro vedeli: Skušali nas bodo prepričati, naj odpademo ali pa vsaj sprejmemo katoliško vero, kot si jo oni zamišljajo.

Od "cvetke, ki se odpre", do "bogate žetve"

Prevzgoja je načrtna in ima pet stopenj.

Prvo stopnjo imenujejo komunisti "ptička, ki poje", ali tudi "cvetlica, ki se odpre". Mladi katoličan lahko odkrito pove in celo kritizira, kar mu glede vere ni všeč pri komunističnih oblastnikih.

Komunisti mu ljubeznivo prigovarjajo, naj le mirno pove, kar bi želel, da se spremeni, zboljša ali odpravi.

V večernih in nočnih urah pa organizatorji tečaja vse podatke, vse izjave posameznikov uredi. Vsak udeleženec tečaja dobi svoj "predal", kjer hranijo vsako njegovo besedo. Ko so ptički "dovolj peli", ko so se "cvetke zadosti odprle", preidejo komunisti na drugo stopnjo.

Druga stopnja je stopnja dokazovanja. Obrazi poprej tako ljubeznivih "angelov varuhov" so na drugi stopnji že manj prijazni. Začne se boj. Katoličani se še smejo braniti. Dovolijo jim, da obrazložijo svoje stališče, potem ko so jim komunisti obrazložili uradno mišljenje stranke. Tudi tokrat se vse zapiše.

Tretjo stopnjo imenujejo komunisti stopnjo "socialistične vzgoje" ali tudi "velike razlage". Z veliko skrbnostjo zberejo nekaj vprašanj in vpra-

šajo udeležence tečaja, če se rešitev, ki jo dajo katoličani, sklada s komunistično rešitvijo. "Je ali ni Cerkev imperialistična in nazadnjaška?" — "So ali niso papež in Vatikan predstavniki gnile Cerkve in je zato vsako izobčenje iz Cerkve brez pomena?" — Je ali ni narodna Cerkev zakonita?"

Stopnja "vélike preizkušnje"

Tiste, ki so vztrajali zvesti Cerkvi, izločijo iz posameznih krožkov in jih javno ožigosajo kot sovražnike ljudstva. Objavijo tudi, kar so izpovedali na prvih treh stopnjah. Od časa do časa jih prosijo, naj vendar prekličejo svoje nazadnjaške trditve. "Velika preizkušnja" traja včasih več tednov in se konča s sodbo, v kateri so sodniki vsi navzoči. "Nesporjorne" komunisti in tudi odpadli katoličani pretrepajo, jim v obraz pljujejo in trgajo obleko raz njih. Vsi tisti, ki so se spreobrnili k "socialistični resnici" morajo pa napraviti pismeno spoved vseh preteklih zmot in vsega, kar so morda rekli ali mislili proti komunistični stranki. In ta "prostovcljna" spoved jih pripravi za peto stopnjo prevzgoje.

Stopnja "bogate žetve"

Tečajniki si morajo dokončno zagotoviti zaupanje komunistov z lastnimi predlogi glede važnejših vprašanj in zlasti glede razmerja med katoličani in Vatikanom. Med slavnostnim zborovanjem "bogate žetve" je mnogo govorov, nato pa ples, petje in dramski prizori, v katerih smešijo papeža, duhovnike in posebej še tečajnike, ki so ostali zvesti.

Ko se tečaj zaključi, se vsi vrnejo domov. Tudi tisti, ki so do konca izpovedali zvestobo Cerkvi in papežu. Vendar jih bodo navadno že čez nekaj dni odpeljali v ječo. Tisti, ki so mislili, da so se spretno "izmazali" in da se niso zamerili ne komunistom ne Bogu, so se zelo zmotili. Komunisti jih imajo označene kot nazadnjake, desničarje. Ne čaka jih ječa, pač pa jih bodo preselili na drug konec Kitajske, kjer bodo v popolnoma poganskem okolju, če ne odpadli, pa vsaj brez vpliva na okolico. Le izjemoma in samo najbolj goreče fante in dekleta aretirajo že med samim tečajem. Tisti, ki so se "spreobrnil" h komunizmu, se ob koncu tečaja vsaj na zunaj obnašajo, kot če ne bi bili krščeni. Ko pa pridejo domov, vsaj nekateri bridko obžalujejo svojo slabost.

Protiverska razstava

Dne 31. maja 1959, so komunisti odprli protiversko razstavo v Šanghaju. Prisilili so katoličane, da so si v skupinah ogledovali vse razstavljeno dolgih pet ur. Razstava je imela namen prikazati, da so bili tuji misijonarji imperialisti; da je mnogo kitajskih duhovnikov nasprotnih revoluciji in končno: zgodovino Cerkve v slikah.

1. Dolge vrste fotografij in časopisnih izrezkov hočejo prepričati obiskovalce, da misijonarji niso hodili na Kitajsko z nesebičnimi nameni, ampak pripravljat pot tujim velesilam. Med tujimi "imperialisti" zavzema častno mesto apostolski nuncij Riberi. Ob sliki so naštetni vsi njegovi "zločini" proti kitajskemu narodu.

2. Tudi škof iz Šanghaja, ki je že dolgo v ječi, in nekateri njegovi duhovniki so tarča najhujših komunističnih izpadov. Zbrani so "vsi dokazi za protirevolucionarno delovanje tega kitajskega škofa..." Med drugim tudi trdijo, da je imel škof Kiong pod oltarnimi stopnicami v svoji katedrali Zo Če zakopano protikomunistično propagando.

3. Cerkvena zgodovina je seveda tista, ki zavzema poglobitni del razstave. Kitajski komunisti pravijo, da je Cerkev začela propadati za časa Konstantina Velikega in da se ta propad potem ni več ustavil. Zgodovinski odsek; med drugim kaže "Pacellija", kako prodaja kelihe v prid hitlerjanem... O "Roncalliju", ki ga na razstavi imenujejo "kaplar italijanske vojske", pravijo, da je čisto navaden rabelj...

Mnogi ostanejo zvesti Cerkvi...

Pritisk na katoličane je hud. Katoliškim izobražencem vzamejo možnost, da bi si s poklicem, za katerega so se pripravili, služili kruh. Ločijo jih od družine in delati morajo kot navadni težaki tam, kjer jih vlada nastavi. Nekaj jih je seveda odpadlo. Povsod je nekaj plevela... Večina pa vztraja. Če pa omahnejo za kak čas, se kmalu spokorjeni vrnejo. "Predobro poznam kitajske katoličane in nikdar ne bom verjel, da jih je veliko ali da so celo v večini odpadli" je izjavil kardinal Tien, pekinški nadškof, ki živi v begunstvu.

B. C.M.

Indonezijske žene pri delu na rižnem polju.

Blazna gonja proti papežu in Cerkvi na Kitajskem.

Združenje kitajskih rodoljubov se ne zadovolji samo z dokazovanjem, da papež ni Kristusov namestnik, marveč se posluži sleherne priložnosti, da ga sramoti kar najbolj podlo. Skoraj ni shoda, da bi se obenj ne obregnili. Zdaj ga prikazuje kot največjega kapitaista, ki da je kriv vse revščine v Italiji; zdaj spet trdijo, da je lastnik "Coca-Cola"; da je glavni dobičkar pri igralnicah v Monte Carlo in drugje po svetu. Lani za veliko noč so v cerkvi Srca Jezusovega v Šanghaju uprizorili tekmovanje v streljanju. Za glavno tarčo je bil tedaj že pokojni Pij XII., takoj za njim pa šanghajski škof Kiong, ki je že več let v ječi. Ljudje seveda ne morejo javno pokazati svojega ograđenja nad takšnim početjem. Ker jih vse to boli, se ljudje v onemogli boli ogibljuje cerkva, kjer gospodarijo ti kitajski "rodoljubi". Seveda rdečim oblastnikom to nikakor ni po volji, ker bi pred svetom radi dokazali, da njihovo prizadevanje za "samostojno kitajsko Cerkev" že rodi bogate sadove...

Okrožnica pokojnega Pija XII. "Ad Sinarum Gentes", namenjena ravno trepeti kitajski Cerkvi, prav gotovo ne bo brez sadov. V zadnjih letih je bilo precej bojazni, da bi se kitajski katoličani ločili od Rima. Komunisti so imenovali nekaj svojih privrženecv za "škofe", katoliški škofje so jih brez papeževega priporočila in rdeči pritisk posvetili. Pij XII. je tedaj izdal okrožnico "Ad apostolorum Principes", v kateri je odločno nastopil proti takšnemu poseganju v edino veljavno papeževo oblast. Okrožnico so vtihotapili tudi v Šanghaj, odkjer so jo začeli razpošiljati, skrivaj seveda, na vse štiri kitajske vetrove... Dva gojenca malega semenišča v Šanghaju so obsodili na večletni zapor, ker so ju osumili, da sta razpošiljala in razširjala omenjeno okrožnico. Ko so komunisti uvideli, da je ljudem okrožnica že poznana, so svojo taktiko brž spremenili: celotno besedilo okrožnice so nabili na steno v dvoranah, kjer so sklicali sestanke z namenom, da

bi okrožnico v celoti obravnavali, točko za točko. Kljub svoji rdeči razlagi, s katero so hoteli "pobiti" papežev nauk, so komunisti pri katoličanih našli no gluha ušesa: leti so besede Kristusovega namestnika tako do črke sprejeli, da od tistih časov ni bila možna nobena nova "izvolitev" ali celo posvetitev kakega "narodnega škofa".

Afrika

Od 1920 do 1955 se je prebivalstvo v Afriki dvignilo od 140 na 223 milijonov, kar predstavlja porast za 58 odstotkov. Istočasno pa se je število katoličanov povečalo za 830 odstotkov: od 1.929.000 leta 1920, na 17.740.000 leta 1955.

V Ghani (Afrika) je vlada podržavila katoliške šole

Prosvetni minister v Ghani je lani razglasil, da katoliške in protestantske šole ne bodo več samostojne in da jih bo država podredila sebi, vodstvo posameznih učnih zavodov pa prepustila krajevnim šolskim odborom. Tako je z enim samim udarcem prešlo v državne roke 210 katoliških ljudskih in srednjih šol ter ena normalka. Da bi minister svoje postopanje nekako opravičil, je v dekretu zapisal tudi, da so učitelji nekaterih misijonskih šol vodili protidržavno politiko... Če so to morda kako lahko očitali protestantom, ki so se navduševali za drugačne meje s sosednjimi narodi, so bili katoličani glede tega povsem nepristranski, kar je vlada tudi priznala, hkrati pa izjavila, da zaradi enotnosti ne kaže delati razlik med katoliškimi in protestantskimi šolami; zato naj začasno cboje pridejo pod državno nadzorstvo...

Po tem vladnem razglasu sta nadškof iz Cape Coasta in pa škof iz Accra zaprosila za avdijenco pri ministrskem predsedniku in tam prosila za pojasnila o razlogih in vzrokih takšnega nepravilnega ravnanja. Predsednik pa ju je zagotovil, da vlada ne misli preklicati ali kakor koli spreminjati prednosti, ki jih je že pred leti naklonila misijonskim šo-

lam in da bodo le-te v kratkem spet v upravi prvotnih lastnikov... Dva meseca pozneje je škof pismeno vprašal, kdaj bo vlada šole misijonarjem vrnila. Po petih mesecih čakanja je prišel odgovor z zatrdilom, "da omenjene šole ostajajo še naprej pod dosedanjo državno upravo in šole me bodo več prišle v roke misijonarjem..."

Po zakonu bodo zdaj na teh nekoč katoliških šolah imenovali za učitelje in profesorje katoličane, protestante in poganecane. Verski pouk je na podržavljenih šolah sicer dovoljen, a praktično bo skoraj nemogoč, ker ni zadosti duhovnikov, ki naj bi verouk poučevali. Dežela je le prerazsežna in precejšnje število kristjanov tega ne dopušča. Doslej je bilo tri četrtine vsega misijonskega dela opravljenega prav v misijonskih šolah. Zdaj, ko ne bo več stalnega stika z otroki, ki se bodo učili v versko docela nebržižnem, morda celo nasprotnem ozračju, bo delo mnogo težje, uspehi prav gotovo znatno manjši.

Lani je 600 moških in 700 žena, ki so na misijonu opravljali svoje letne duhovne vaje, v imenu 130.000 katoličanov vladi naslovilo spomenico, v kateri zahtevajo, da jim vrne podržavljene misijonske šole ali pa da jih vsaj uradno zagotovi, da bodo na podržavljenih šolah učili samo pošteni katoličani. Na spomenico do danes še ni odgovora. Mnogi go glede tega pravi črnogledi. Vlada v Ghani je socialistično usmerjena in si prizadeva, da bi v svoje roke dobila vodstvo vsega javnega življenja. Šola pa je pri tem seveda neizmerno važna in verjetno vlada prav v tej točki ne bo več pristala na kako umikanje. To pa je resnično več kot hud udarec za rast katolištva v mladi državi.

Rojstva po indijskih vlakih

Samo v provinciji Nagpur se na vlakih rodi mesečno približno 15 otrok. In vsako takšno rojstvo je "krivo", da se mora vlak ustaviti vsaj za pol ure. Rojstva v vlakih onemogočajo redni promet, kot je dejal nek prometni nadzornik v Indiji.

Domači škofje

Če se Cerkev hoče zares zakoreniniti v misijonskih deželah, bodo morali domači škofje polagoma nadomestiti inozemske. Zato pa tolikšna skrb za sposobne domače duhovnike, ki bodo lahko prejeli polnost duhovništva s škofovskim posvečenjem. Od oktobra 1958 do oktobra 1959 je bilo posvečenih 14 domačih škofov.

Katehisti

Ker je misijonarjev duhovnikov še vedno premalo in ker se nekateri, čeprav jim ne manjka dobre volje, nikdar dobro ne nauče tujih jezikov, so tedaj katehisti pri misijonskem delu naravnost neobhodno potrebni. Med njimi so nekateri, ki so pravi apostoli in s svojim zgledom več opravijo kot pa z besedo. Seveda pa mora misijonar katehiste vzgojiti in jih tudi vzdrževati, ker premnogi nimajo sredstev za življenje. Če je danes v Afriki samo 18.000 katehistov in v Aziji 22.000, je pač vzrok v tem, da misijonarji nimajo denarja za vzdrževanje številnejših pomočnikov.

Nekdanja katoliška univerza v Pekingju se bo preselila na Formozo.

Namestnik prefekta Kongregacije za širjenje vere, kardinal Agagianian je na prošil nankinškega nadškofa Yu-Pina, ki živi v inozemstvu, naj preštudira finančne možnosti glede prenosa bivše katoliške univerze v Pekingju na otok Formozo. Ko je kardinal Agagianian lani obiskol Formozo, je videl, da je položaj prav ugoden za uveljavljenje katoliške univerze na otoku. Katoliško univerzo v Pekingju so ustanovili ameriški benediktinci, ki so leta 1933 nje vodstvo izročili očetom Božje besede iz Steyla na Holandskem. Sveta stolica pa želi, da bi pri katoliški univerzi na Formozi sodelovalo sedaj več redov in kongregacij.

Ko so komunisti zasedli Peking, je imela katoliška univerza štiri fakultete. Akademikov pa je bilo okrog 3000. Ine-ta je tudi dobro opremljene laboratorije, lastno tiskarno in umetniško visoko šolo, ki je dala Kitajcem več svetovnoznanih umetnikov.

Nova univerza na Formozji bo zaenkrat imela tri fakultete: filozofsko, naravoslovno in še tretjo, v kateri bosta tehnično visoka in trgovska šola. Filozofsko fakulteto bodo vodili dominikanci; frančiškani bodo učili tuje jezike; stolico za sociologijo so sprejeli redovniki Sv. Križa. Pavlinci bodo vodili časnikarsko šolo. Na fakulteti za naravoslovne vede bodo poučevali očetje Božje besede, jezuiti pa so sprejeli vodstvo tehnične in trgovske šole.

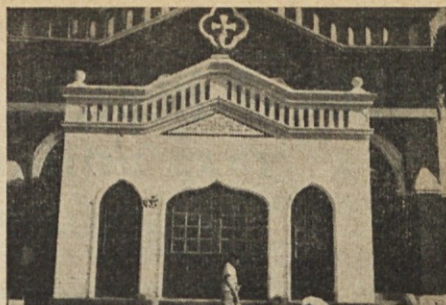
Nadžkof Yu-Pin je najprej obiskal otok Formozo, da je na kraju samem lahko ugotovil potrebe glede univerzitetnih poslopij, kot tudi primernih akademskih kolegijev in stanovanj za profesorje. Po poročilu, ki ga je izročil Kongregaciji za širjenje vere, mu je le-ta naročila, da naj stopi v stik z evropskimi in ameriškimi škofi, ki naj bi mu denarno pomagali.

V Rimu upajo, da se bo pouk lahko začel letošnjo evropsko jesen. In tudi to upajo, da bo prav ta univerza skoraj ena najboljših na Formozji!

Kanadski sever — misijonska dežela

Na kanadskem severu so odkrili bogate petrolejske vrelce. Novica je seveda pomembna. Je pa še druga novica, ki nas tudi zanima: Na tem neizmernem ozemlju je osem apostolskih vikariatov, kar pomeni, da tam še ni redne cerkvene uprave, da je tedaj to ozemlje še vedno misijonska dežela. Ozemlja misijonskega značaja v Kanadi so naslednja:

Hudsonov zaliv: 6300 Eskimov, med njimi je 1700 krščenih. — Labrador: 11 tisoč duš, 2000 katoličanov; mimo tega še 2000 Eskimov, pa je med njimi le 25 krščenih. — Zaliv James: 6000 Indijancev z 1600 katoličani. — Keewatin: 50 tisoč duš, 16.000 katoličanov. — Grouard: 65.000 duš, pa le 27.000 katoličanov. V tem vikariatu je misijonsko delo najbolj uspešno. Poleg misijonarjev deluje tu še 12 domačih duhovnikov. — Prince Rupert: 70.000 duš in 12.000 ka-

Misijonska postaja v Morapaju,
Bengalija.

toličanov. — Mackens'e: 15.000 duš in 8600 katoličanov. — Whitehorse: v Yukonu živi 3000 katoičanov.

Čast Nemcem

Leta 1958 je Francija darovala za misijone 250 milijonov francoskih frankov, Nemčija pa 3 milijarde 200 milijonov! Tako poroča francoski katoliški dnevnik La Croix.

Belgija, zgled misijonske gorečnosti

Vseh misijonarjev duhovnikov je približno 25.000. Od teh jih je 4071 Belgijcev. Belgijskim misijonarjem duhovnikom, ki delujejo v Kongu, pa je treba pristihi še 900 misijonskih bratov in 4 tisoč 450 misijonskih sester. Večina belgijskih misijonarjev deluje v Belg. Kongu in Ruanda-Urundi. Kakšni so uspehi njihovega dela. L. 1921 je bilo v teh pokrajinah okrog 400.000 katoličanov, danes pa jih je šest milijonov... Misijonski tisk je glavna pobuda za ohranjanje misijonske zavesti med belgijskimi katoličani. V flamščini izhaja 33 misijonskih publikacij, v francoščini pa 34. Tako tedaj premore Belgija kar 67 misijonskih listov in revij.

KAKOR V NEBESIH, TAKO NA ZEMLJI...

(DAS HEILIGE EXPERIMENT)

DRAMA V PETIH PODOBAH

Za "Katoliške misijone" poslovenil NIKOLAJ JELOČNIK

O S E B E

po vrstnem redu nastopanja

Oče ALFONSO FERNÁNDEZ S.J., provincial	Don MIGUEL VILLANO LORENZO QUERINI NAREDNIK
Oče ROCHUZ LIBERMANN S.J., superior	CARLOS GERVAZONI, škof v Buenos Airesu
CANDIA in NAGUACÚ, indijanska poglavarja	GARCÍA QUESADA in ALVARO CATALDE, španska trgovca
Oče LADISLAV OROS S.J.	Oče ESCADÓN S.J.
JOSÉ BUSTILLOS, španski naseljencec	Oče CLAUSSNER S.J.
Oče REINEGG S.J.	Oče ORTEGA S.J.
ANDREAS CORNELIS, holandski trgovec	Oče JACQUIER S.J.
Oče WILLIAM CLARKE S.J. prokurator	Oče BRIGUEL S.J.
PRVI in DRUGI VOJAK	ACATÚ in BARRIGUÁ, indijanska poglavarja
Don PEDRO DE MIURA, vizitator španskega kralja	Šest drugih indijanskih poglavarjev
Don ESTEBAN ARAGO	

P R V A P O D O B A

(Nadaljevanje)

Cornelis odide. Provincial vzame denar in ga odnese v sobo na levi. — Od spodaj se začuje koračnica. Nato tišina. Po hodniku prihaja don Pedro de Miura, provincial pa se vrača z leve.

MIURA.— Alfonso Fernández!
PROVINCIAL.— Pedro de Miura!

Objameta se.

MIURA (se za korak odmakne; slovesno pravi).— Oče provincial!

PROVINCIAL.— Vaša milost, gospod vizitator!

MIURA.— Vaš oče iz Toleda vas pozdravlja.

PROVINCIAL.— Zahvaljeni za pozdrav.

MIURA.— Vaša dva brata pa služita španski zastavi.

PROVINCIAL.— Tako daleč so vsi od mene... Dobrodošli nam, vaša milost!

MIURA.— Koliko let že od časov Salamanca, oče provincial?

PROVINCIAL.— Dvakrat po dvanajst od časov Salamanca. Izvolite sesti, vaša milost.

MIURA (*sede*).— Spominjam se vas, oče provincial; plameneče mladosti polna glava. In zdaj, glejte, tu sva drug pred drugim; vi redovnik, jaz diplomat!

PROVINCIAL.— Še vedno je ogenj v vas, don Pedro.

MIURA.— Še vedno je v meni: za Španijo in za kralja!

PROVINCIAL.— Takisto plamení v meni: posnemati Kristusa, našega Gospoda, in služiti mu v Paragvayu!

MIURA.— Ukazano mi je, da takoj začnem s preiskavo.

PROVINCIAL.— Prav. Hvaležen sem vam.

MIURA.— Ukazal bom nekaj stvari, ki jih nerad ukážem.

PROVINCIAL.— Razumemo vas, don Pedro.

MIURA.— Pravično hočem opraviti vse in za vse čase pognati vsakršno krivico iz teh krajev. A ukazano mi je, da poskrbim za varnost.

PROVINCIAL.— Ukazujte.

MIURA.— Prvič: vizitator bo v času razprave zastražil kraj, kjer razprava bo.

PROVINCIAL.— Povsem razumljivo.

MIURA.— Kraj, v našem primeru ves kolegij. Nihče ne sme iz hiše.

PROVINCIAL.— Ponižno sprejemamo vaš ukaz.

MIURA.— Hvala vam. Drugič...

Nanaglo vstopi Cornelis.

CORNELIS.— Sveti Bog! Poprositi vas moram zdaj jaz za gostoljubje, pater provincial. Vojaki tega gospoda so zasedli kolegij in nikomur ne dovolijo iz hiše.

PROVINCIAL.— Vem to, mynheer. (*Miura*.) To je mynheer Cornelis iz Rotterdama. Dovolite mu prosto pot. Jaz odgovorjam zanj.

MIURA.— Obžalujem. To bi bilo proti ukazom, ki sem jih prejel.

CORNELIS.— Brez razloga ste priprli svobodnega nizozemskega državljan! Veste, kaj to pomeni?

MIURA.— Jaz odgovorjam za ta ukaz.

PROVINCIAL.— A saj vas vendar niso priprli, mynheer!

CORNELIS.— Prav kot vas, pater.

PROVINCIAL.— Kot mene?

CORNELIS.— Čisto tako kot vas. Kaj vam pove to, da ste v zaporu?

PROVINCIAL (*še vedno z nasmehom*).— Jaz pa v zaporu?

CORNELIS.— Sveti Bog, prav to! Kaj ne vidite, da so vse jezuite zaprli?

PROVINCIAL (*Miura*).— Pa menda ne mislite, da pomeni to, ker ste začasno zaprli kolegij, tudi zapor za nas? (*Miura molči*.) Ne morete nas zapreti brez razloga. (*Miura se dvigne*.) Smo v resnici v zaporu? (*Tudi sam se dvigne*.)

MIURA (*vljudno*).— Res, moj drugi ukaz pravi točno tole: za čas razprave naj vizitator razglasi nad jezuiti začasni zapor.

Provincial se za korak odmakne, okrene se k zemljevidu, potem pa razpne roke, kot da hoče ubraniti jezuitsko državo.

Z A S T O R

DRUGA PODOBA

ARAGO.— Šibe zaslužite...! Kaj ste počeli vse te mesece? Nalogo ste imeli, da zberete dokaze za naše obtožbe. Kje so zdaj dokazi o skritih zakladih srebra, kje poročila o rudnikih? Kje kovanci z

napisom: Nikolaj, kralj Paragvaya? Potrebujemo dokaze o tiraniji jezuitov. Dokazati moramo njih nezvestobo do Njegovega kraljevskega Veličanstva, njihovo nepokorščino, spletke njihove. Po-

trebni so nam dokazi, kot jih je zbral Carvalho na Portugalskem. Kje imate zdaj vse te dokaze?

VILLANO.— Tule, tule, vse imam! Dolge mesece sem bil na poti, zbral sem vse... V Candelariji sem vse natovoril na osla. V San Miguelu mi je bil en sam osel že premalo, če sem hotel pritoževati sem vso to grmado, vse to morje, to neznansko goro dokazov. V Loretu sem moral seči že po tretjem oslu...

ARAGO.— Četrtri pa ste vi! Velikanski, strašanski osel! Nezaslišani osel...!

VILLANO.— Opozarjam vas, da me psujete.

ARAGO.— Osel, ki zbira izjave dva tisoč ljudi...! Izjave kraljevih županov, izjave poglavarjev, izjave, izjave, izjave...

VILLANO.— Moja naloga je bila, da zberem izjave. To nalogo sem opravil. Nisem ne pisar, ne birokrat, marveč preizkušeni vojak. Če ste se že zarobili, da boste pognali k vragu to Jezuitsko državo, boste to prav gotovo dosegli, naj z dokazi ali pa brez njih. A ker so zahtevali, da jim zberem izjave, sem jih zbral, vse, ki sem jih zbrati mogel. Vi pa izbirajte med njimi, katere so vam v prid!

ARAGO.— Tako, še norčujete se?

VILANO (*nevoljno*).— Vi se norčujete! Tamle na zemljevidu je očiten madež, ki vas vznemirja. Potegnite iz žepa rabsodbo in izbrišite madež z njo. Tod se lahko odenemo s slavo in bogastvom: čaj, žito, volna in za nameček še sto-petdeset tisoč Indčanov, ki jih je bil do-brji Bog ustvaril za sužnje. Sklep je pa tale: čemu vse te razprave, procesi in ugankarjenje? Sprožite pošteno vojsko in stvar je opravljena.

ARAGO.— Prav to je: do vojne ne sme priti. To je tisto, česar vi ne razume-te. Izprijati moramo naše pravice pred vsem svetom, da ne bodo jezuitje začeli sanjariti o kakšnem odporu. Prav zato pa je razprava nujnost. Da doka-žemo, prvič: Jezuitska država je izdaja nad kraljem; drugič: jezuitje zatirajo Indijane; tretjič: mi smo poklicani, da domačine osvobodimo; četrtrič: jezuitje

so v posesti rudnikov, ki jih kralju pri-krivajo.

VILLANO.— Vsega tega ne boste mogli dokazati; čisto preprosto — ker ni res!

ARAGO.— Ampak saj vam vendar pravim, da moramo dokazati!

VILLANO: Le čemu vse to? Povejte mi, čemu?

ARAGO (*pokaže na hodnik*).— Tih!

Po hodniku prihajajo Miura, Querini in provincial; za njimi nekaj vojakov, ki ostanejo na hodniku.

MIURA.— Sedite, oče provincial, pro-sim vas. Gospod Querini, globoko obža-lujem, da bom moral omejiti vašo pro-stost.

QUERINI.— Pokorim se ukazom, ki ste jih izdali; a ne tajim, da se mi zdi zapiranje tujih potnikov nekaj nena-vadnega.

MIURA.— Iskreno obžalujem, gospod Querini, da vas je usoda prav sredi mo-jega obiska povedla sem; a verjemite, da samo izpolnjujem ukaze, ki sem jih prejel.

QUERINI.— Tudi jaz sem navajen izpolnjevati ukaze višjih.

MIURA.— Nihče ne zahteva, da ste pri razpravi! Ostanite v kolegiju, kjer koli vam je ljubo.

QUERINI.— Hvala. (*Hoče ven.*)

PROVINCIAL.— Mi Vas prosimo, da ostanete in poslušate, gospod...

QUERINI.— Morda bodo tu govorili stvari, ki jih človek, vašemu redu tuj, ne sme slišati.

PROVINCIAL.— Nič tega. Ničesar ne pr'krivamo.

QUERINI (*Miuri*).— Potem ostanem.

MIURA (*Aragu*).— Zastopnik komi-sij naj nam najprej predloži skupek obtožb, ki so naperjene proti očetom je-zuitom. Sedite, gospodje!

Vsi sedejo.

ARAGO (*Villanu*).— Don Miguel, česa dolže očete?

VILLANO (*vstane*).— Česa dolže očete?... Očete dolže...; no, vse to je že tisočkrat zapisano v papirjih, vaša vi-

zitatorka milost, a v dveh besedah, takole ne morem povedati... Odprite papirje, berite izjave. (*Sede.*)

MIURA.— Oče provincial, vam je znano, kaj vas dolže?

PROVINCIAL.— Dolže nas, da smo ustvarili samostojno državo in da smo nepokorni kralju. Da prikrivamo rudnike srebra v naših misijonih. Da kopčimo z našo trgovino oderuške prebitke na škodo španskemu kraljestvu, katerega podložniki smo. In slednjič, da so Indijani, ki so nam jih zaupali v skrb, dejansko naši sužnji.

MIURA.— Preiskalji bomo vse te obtožbe, drugo za drugo. Don Miguel, je res, da imajo jezuitje v Paraguayu samostojno državo?

VILLANO.— Da, res je.

MIURA.— Oče provincial?

PROVINCIAL.— Nobene samostojne države nimamo.

VILLANO.— Jezuitje počenjajo tu, kar se jim zdi; torej so samostojni.

MIURA.— A vendar niso preklicali svoje odvisnosti od Njegovega španskega Veličanstva.

VILLANO.— Kraljevi podložniki so.

MIURA.— Torej niso samostojni.

VILLANO.— A, seveda, lahko rečemo tudi, da niso samostojni.

MIURA.— Zapišite, don Arago: dognali smo, da jezuitje niso ustvarili nobene samostojne države... K drugi obtožbi zdaj. Gospod Villano: je res, da jezuitje v Paraguayu niso pokorni kralju?

VILLANO (*si briše pot*).— Niso pokorni... Niso pokorni... Kar sem jaz mogel ugotoviti, je prav to, da so pokorni.

MIURA.— Niso pokorni kralju?

VILLANO.— Čemu naj so mu nepokorni? Vse do danes ni kralj ničesar zahteval od njih. A če bi mu prišlo na misel, da bi kaj zahteval od njih, je paž treba računati s to kaj dvomljivo pokorščino.

MIURA.— Oče provincial?

PROVINCIAL.— Kralju, ki nas ščiti, smo iz srca pokorni; vse njegove ukaze izpolnjujemo.

MIURA.— In če bi vas kralj ne ščitil?

PROVINCIAL.— Še vedno bo za nas vrhovni poglavar svetne oblasti.

MIURA.— Se pravi, da ste kralju pokorni, naj že so njegovi ukazi kakršni koli?

PROVINCIAL.— Vse, dokler nam kralj ne ukaže greha, smo mu iz srca pokorni.

MIURA.— Zapišite, don Esteban; zdi se, da je druga obtožba takisto neutemeljena.

ARAGO (*piše*).— ...dcela neutemeljena...

MIURA.— Je res, don Miguel, da so v jezuitskih pokrajinah srebrni rudniki?

VILLANO.— Ko sem jaz tam bil, nisimo nič zanesljivega dognali. A vseh teh spisov še nisem utegnil preštudirati. Prav verjetno, da nam bo prenekateri izjava nakazala nove poti. Verjetno je tudi, da je kaka komisija medtem ugotovila kje kak rudnik. Morda se je to namerilo šele pred dnevi, tako da ne moremo vedeti. Prav verjetno tedaj, da imajo jezuitje v svojih paraguayskih misijonih rudnike.

MIURA.— Oče provincial?

PROVINCIAL.— Prisegam vam, da v nobenem naših misijonov nismo zasledili ne kopali ne zlate, ne srebrne, ne katerekoli žlahtne rude.

MIURA.— Don Miguel, imate kak zanesljiv dokaz o kakem srebrnem rudniku v Jezuitski državi?

VILLANO.— ...Ne.

MIURA.— Zapišite, gospod Arago: do danes ni nobenega dokaza, da bi jezuitje imeli srebrne rudnike.

ARAGO (*piše*).— ...imeli srebrne rudnike.

MIURA.— Dotaknimo se zdaj nepostavnih dobičkov v škodo matere domovine. Don Miguel!

VILLANO.— Jezuitje trgujejo. Trgovina pa je oderušstvo. Vsa mesta po misijonih so iz kamna. Cerkve se težijo od zlata. Od kod vsa ta bogatija? Iz oderuških dobičkov, ki jim jih vrže trgovanje. Jezuitje kopičijo nepostavne zasluzke z blagom, ki pripada Španiji.

(*Sledi.*)

IX. MISIJONSKA TOMBOLA v Bs. Asu.

65.000.- pesov za slovenske misijonarje!

Že deset let organizira Slovenska misijonska zveza v Argentini velike prireditve v pomoč slovenskim misijonarjem, in sicer redno okrog praznika Razglasenja Gospodovega. Prvo leto je bil velik srečolov za dr. Janežev rentgen na Kitajskem, nato pa devet let misijonske veletombole. Tako se je tudi letos, v nedeljo po prazniku Treh Kraljev, **10. januarja** vršila na senčnem vrtu slovenske restavracije "Ilirija" v Ramos Mejia predmestje Buenos Airesa, ta že IX. misijonska veletombola. In brez vsakega pomišljanja lahko rečemo, da je letošnja prireditev prav pod vsakim vidikom prekosila vse dose-danje.

Po pravici povedano pa smo se zelo bali, da bo baš nasprotno. De-žela je v veliki gospodarski krizi, vse se dan na dan draži, plače pa ne toliko dvigajo. Upravičeno smo računali da bo udeležba manjša kot druga leta; in da ne bi bila premajhna, smo nastavili ceno tablicam enako kot lani s tem pa smo se seveda izpostavili nevarnosti, da se zmanjša izkupiček. Da se ne bi ta zmanjšal na minimum, smo iskali, kako bi čim bolj znižali stroške letošnje veletombole. Tako smo naprosili slovenske delavce v tiskarni in podjetje samo, da so nam večino propagandnega gradiva napravili brezplačno; slovenska lista "Svobodna Slovenija" in "Oznanilo" sta nam oglase in objave prinašala po znižanih cenah; pred vsem pa smo si nadeli nalogo, da čim več, takorekoč vse dobitke dobimo darovane, pa kljub temu vredne. In glede tega slednjega smo bili v precejšnji negotovosti, se bodo li naši ljudje mogli odzvati v toliki meri, da bodo dobitki na višini. Zlasti nas je skrbelo glede glavnega in naslednjih velikih dobitkov

"tombol", ki vedno pomenijo posebno privlačnost. Radi gotovosti smo za glavni dobitek — televizijski aparat — javili posebno akcijo prispevkov po 250.— pesov, skupaj ali v petih mesečnih obrokih. Šli smo na delo in čakali odziva... Prvo prijetno presenečenje je bil velik **zaboj fine keramike**, ki je prispel iz nad 1.000 km oddaljene **Mendoze**, kjer ima skupina rojakov odlično keramično delavnico. Drugo veselje smo doživeli na sestanku misijonskega odseka v Lanusu, ki je zbral kakih 40 sodelavcev tako za zbiranje dobitkov, za izdelavanje tombolskih tablic, kot za pomoč na prireditvi sami. Prav ta nad vse požrtvovalni **misijonski odsek v Slovenski vasi v Lanusu** je tudi uspel v kratkem času zbrati 25 televizijskih prispevkov. Tudi **misijonski odsek v San Justo** je napovedal izdatno sodelovanje in v še večji meri izpolnil; zlasti je treba poudariti izredno požrtvovalno zbiranje denarnih prispevkov za delno financiranje drugega in tretjega največjega dobitka: dveh povsem opremljenih modernih postelj, ki ga je izvedel ta odsek. Vedno več je bilo tudi posameznikov in tvrdk, ki so napovedovali svoje dobitke in — kar je zlasti občudovanja vredno — vsi so do pičice **izpolnili svoje obljube**.

Na sam dan tombole je Bog dal tako lepo vreme, da si lepšega ne bi mogli želeli. Že veliko pred pričetkom so začele množice rojakov, med njimi tudi nekaj argentinskih prijateljev, napolnjevati prireditveni prostor. Seveda je vsak pohitel najprej k razstavi dobitkov, ker se jih je res splačalo pogledati. Bile so same vredne stvari, nobene "stare šare", čeprav vse darovano. Nad **300 dobitkov, od tega nad 50 najvrednejših, "tombol"**. Tako je razumljivo, da se

je pri letošnji prireditvi zgodilo to, ker se doslej še nikdar ni, čeprav bi bilo vedno zaželjeno: še **preden se je začela tombola, je tablic — zmanjkalo.** Na vso srečo smo imeli pri rokci še precej tablic od lanske vele-tombole in smo še te dali v prodajo. Med tem se je ljudstva toliko natrlo, da se skoraj nisi mogel gibati med njim, na nobeni drugi slovenski prireditvi še nismo videli toliko udeležbe. Ta nepričakovano velika udeležba pa nam je prinesla tudi veliko neprijetnost: več kot polovica ljudi je morala stati, dasi je bilo na razpolago okrog 1.000 sedežev; to je bilo zelo nerodno in kot na prireditvi, še na tem mestu prireditelji prosimo vse, ki so ostali brez sedeža, oproščenja, da je do tega prišlo; nismo pričakovali tolikega obiska...

Tombola je v najlepšem redu potekla. Tisti, ki so kaj zadeli, so bili zadovoljni in veseli lepega dobitka: oni, ki niso imeli sreče, so bili v svoji velikodušnosti navdušeni, da so pripomogli h tako obilno doseženemu sadu te veletombole: okrog 65.000.— čistega dobička v pomoč slovenskim misijonarjem. Tisti, ki poznajo razmere v Argentini, bodo radi pritrtili, da je to nekaj izrednega. Onim v deželah z drugimi valutami pa naj vrednost tega zneska predočimo s primerom: 65.000 pesov je 10 mesečnih plač boljšega delavca in uradnika! Žal je peso napram dolarju malo vreden, in bomo dobili za to vsoto nekako 800 dolarjev, a ker po drugi strani dolar v misijonskih deželah spet veliko pomeni, lahko računamo, da bo s to misijonsko prireditvijo mnogim slovenskim misijonarjem in misijonarkam v njihovih velikih potrebah zelo lepo pomagano.

V naslednjem objavljamo v drobnem tisku vse dnevne prispevke in dobitke, zbrane za to veletombolo. Verjetno nam je ta ali oni dar-pomotoma izpadel, kar naj nam prizadeti darovalci blagovolijo oprostiti! Žal ne moremo objaviti tistih darov,

ki so jih mnogi darovali za slovenske misijonarje, ko so zadeli kak večji dobitke, kajti ni bilo časa vseh imen zapisati. Naj objavimo vsaj glavnega, ki je zadel televizijski aparat, Franc Grabnar, in ki je takoj dal v povečanje izkupička vsoto 3.000.— pesov.

Vsem udeležencem, vsem sodelavcem na prireditvi sami, vsem darovalcem dobitkov in denarnih prispevkov, vsem organizatorjem, zlasti misijonskima odsekoma v Lanusu in San Justo, posebno pa stalni, že deset let zvesto delujoči skupini centralne argentinske misijonske podzveze pod vodstvom g. Marijana Loboda — tisočkratna zahvala v imenu vseh slovenskih misijonarjev in misijonark!

Misijonarje pa prosimo, naj s svojimi verniki in katekumeni pridno molijo za teh 1.500 udeležencev in sodelavcev, ki so se zbrali in mnogo žrtvovali iz ljubezni do njih in svetega misijonskega dela.

Svet Kristusu!

L. L. C. M.

SEZNAM DAROV ZA TOMBOLO

TELEVIZIJSKI PRISPEVEK 250.— PESOV SO DAROVALI OZIR. OBLJUBILI:

(Kadar je kaka vsota manjša ali večja, je navedeno v oklepajih).

Slovenska vas in okolica, Lanus: Lepoša Ana (100), Jože Gerkman st., Franc Gerkman, Anton Draksler, Alojzij Gerbec, Franc Gerbec, Pe'andovi, Ivanka Gorše, Stane Mehle, Franc Jager, č. g. Lenček Ladislav CM, Srečo Urbanija in Berčić Mirko (skupaj), Zupančić Lojze, č. g. Petek Janez CM, Miha Barle, Jan Ciril, č. g. Jože Mejač CM, Ignacij Glinšek, č. g. Ivan Jan CM, Vilfan Franc, Zupančić Jožefa, Lipovec Franci, Virant-Janovi.

Od drugod: Zakrajškovi (San Justo), Westermacek (Liniers), Tomazin Vinko (San Justo), N. N., Mendoza (400), č. g. France Novak, (Ituzaingo, 500), č. g. Štefan Novak, č. g. dr. Ignacij Lenček (Adroque), Nikolaj Jeločnik (Ramos Mejía), Marta Fink (Ciudadela), Žnidar Ivan (Carapachay), Leon Stupica (Cabildo), Kočarjevi (Villa Lugano, 300), Jurčec Ruda (Cabildo), Bidovčevi (San Justo), Franc Močnik (San Justo), č. g. dr. Branko Rozman (Adrogué), dr. A. Šimenc (San Justo), Janez Ma-

tevžič (Buenos Aires, 200), Franc Mugerli (San Justo), Mehle Alojzij (San Justo), Aleš Avguštin (San Martín), N. N. (San Justo), Amonovi (Olivos), Peternelj-Marinič (Luján), Opekovi (San Justo), Petkovškovi (Churucu, 200), Jožica Tomažin (San Justo), Anton Rode (S. Antonio de Padua), Duričevi (Ramos Mejía 100), Žužkovi (Florida), N. N. (Transradio, 300), N. N. (Barrio San Nicolás, 100).

NAMESTO DOBITKOV SO V DENARJU DAROVALI:

Iz Lanusa: Strahovi 30, Franeka Soso! 10, Jun Novak 15, Criscuoli Marija 50, Hladnik Mira 100, Gorjup Anton 10, Pavlinovi 10, Ivančičevi 10, Zajc Slavka 100, Devjak Martinka 100, Adamič Marija 50, Ivanka Draksler 50, Bokaličevi 55, Rometovi 100, Vire Leopold 10, družina Sabotič 30, Adamič Jožefa 20.

Misijonski odsek v San Justo je zbral sledeče vsote: Franc Klemen 50, Polane Janez 100, Potočnik Viktor 50, Starič Janez 50, Jakoš Stanko 100, Zarnik Janez 20, Brelih Janez 50, Krajnikov 50, Lovšinovi 100, Kokaljevi 50, Podlogarjevi 50, Osojnikovi 50, N. N. 50, Puhekovi 50, Jelenovi 100, Kamenščekovi 100, N. N. Villa Madero 150, Anton Komidar 100, Ana Butul 55, Ana Malovrh 20, Oblakovi 100, Oblak Feliks 50, Zupančič 300, Ozimkovi 100, N. N. 40, Lavrih Janez 200, Kovačičevi 50, Zakrajškovi 50, Dacar Rudolf 50, N. N. 10, Vehovčevi 50, Volkovi 30, Kremzar Marko 50, N. N. 20, tvrdka Telič 50, Pavle Novak 50, N. N. 50, Makovec Jože 50, Habjan 50, Kavčič Štefan 70.

Od drugod: Tomažičevi, Ramos Mejía, 300; Leskovčevi, San Miguel, 50.

DOBITKE SO DAROVALI:

Podjetje "Grand" je darovalo les, delavci Petek Lojze, Grohar Nace, Podstudenšek Janez, Jakoš Stanko in Bidovec Franc pa so dali izdelavo dveh postelj ameriškega stila, dočim je Babnik Jože napravil dvoje žimnice, od katerih eno daroval, obde mreži in pregrinjali pa je po znižani ceni oskrbela družina Kočar; kar je bilo v zvezi s tema odličnima dobitkoma stroškov so se plačali iz tega, kar so v denarju zbrali člani misijonskega odseka v San Justo.

Anica Loh: blago; Helena Kušar: prtičiči; Pavle Homan: slovenske knjige in kavni servis; Mačkovi, San Justo: srebrni sladoledni servis; Omahnovi: cvetlična vaza; Bidovec Tone: modne hlače; Foto Marijan (Marijan Sušteršič, Hurlingham): 2 veliki pokrajinski fotografiji; Lojze Novak, izključno zastopstvo Bumar, SRL: električni utekočilnik, električna stenska ura in električni lonec; N. N. San Justo: lestenec; Likozar, San Justo: sodček; Krajnik: ženska torbica; Urbanjevi, San Justo: svilena ruta in sadni stiskalec; Bergantovi: gorilnik; Kasteličevi, San Justo: steklenica likerja; ga. Jesenovec, Florida: kielkani prt; Mavrič y Comp.: kerosenska peč; N. N. San Justo: vrč in otroška jopica; N. N. Tablada: 2 umetni vazi; N. N.: 2 puloverja;

N. N.: 1 palover; Joško Curk, Villa Madero: par kanarčkov "Flauta"; Gabrijelčičevi, Villa Madero: kavni servis; družina Oven: okrask; druž. Marinič: verižica; Medveščekovi: steklenica Vermoutha; Cukjati: brisača; ga. Krajnik: kosara z dobrotami; N. N.: ženski čevlji; N. N.: torba iz blaga; Maček Martina: pulover; Bavec Janez: otroški copatki; Mačkovi, Barrio San Nicolás: steklena posoda; N. N.: kolonska voda in pepelnik; N. N.: pletena otroška obleka; N. N.: 2 okvirja; N. N. higienski pribor; N. N. vremenska hišica; Monika in Janika Pezdire: električni likalnik; N. N.: steklena kuhinjska posoda; N. N.: tolkač; N. N.: škatlja kekov; N. N.: 2 para nylon nogavice; Drenšek Milena: modna ženska obleka; Luka Milharčič: moderna mizica; Albreht Jože: 2 steklenici medu; Kogovšek Milan: steklenica medu; N. N.: knjige; Klemenčič Rezka: blago; N. N. Munro: 6 rožnih vencev in škarje; N. N., Hurlingham: 2 zajčka; N. N. Adrogué: dve brisači; č. g. Radoš Martin: čajni servis; Perniškovi, Castelar: steklenka likerja; Arnskovi, San Fernando: tri dekliska kriteja in fantovske hlače; Otroci iz San Miguela, Rupnikovi, Kogovškovi Škvarčevi in Lezarjevi: kleklarije; Anica Novak: čipke; Firma "Kompas": več brisač in otroški slinček. — Slovenska vas in okolica: Deklice Slavka Urbanja, Brolih Anica, Kalan Jelka: kielkani prtiči; "Triglav" (Staničevi): košara jedače in pijače; Andrej Goljevšček: servis za vino; Marta Černak: dekliska bluzja; Baudekovi: brisače; Cesar Cvetka: prt; Barletovi: 3 ženske torbe; Marija Gorše: namizni prt; Lipovec Kati: dekliska obleka; Miklič Martin: 5 l "Flita" z brizgalko; Anica Suhadolnik: pulover; Pepeca Zupančič: 2 otroški jopici; Mojca Zabukovec: kleklarije; N. N.: nylon nogavice; Ivanka Gorše: zavoj brisač; Maycec Eva: dve skodelici; Slavka Reven: dekliska obleka; Mehletovi ("Alpe"): 2 revolverja ("supersónico"); Angela Spacapan: Volnena jopka; Šmalčevi: modna otroška obleka; Poderžajeva: motika; Lužovec-Kokalj: moške hlače; Stanovnik: par moških in par otroških čevljev; German France: samokočnica in druge igrače; Stane Jemec: lestenec; Glušek Ignacij: 2 para nylon nogavice; Zupančič Lojze: okvir s sliko; Jože Černak: umetno izdelana šahovska deska; Čampa Jože: figure za šah; ga. Virantova: torta; Jernej Kalan: 24 kuhinjskih posod; Slavko Revcn: akvarel Slovenska pokrajina; Habičevi: dve keramični skodeli; Majda Markež: pepelnik; Zupančičevi: več steklenic vina in strgalnik; Urbančevi: vaza; Rotovi: kolonska voda in drugo; N. N. pepelnik, dve torbici, knjige; Sušnik Tončka: čipke; Lojze škoda: steklenica medu; družina Goljevšček: pulover; Goljevšček Andrej: Zobotrebnik. — Še drugi: N. N. Florencio Varela: 2 ducata najboljših zobnih ščetk; Jurček Ruda: 2 umetniški vazi; družina Petriček: 2 bombonieri; Slovenska kulturna akcija: 30 revij in knjig svoje založbe; Foto "Lugano" (dr. Dobovšek): velika fotografija Ljubljane v okviru; Starša Božo: velik ventilator; č. g. Mernik Janko SDB: švicarska zapestna ura; Pahor Majda, Florida: blago; Ro-

de Ivan: 3 kg težka ogrska salama; N. N. Ciu-
dadena: 6 parov naylor nogavic; Dolenje Fran-
celj, San Justo: plošča za kuhinjo; Oskar Pre-
gelj: omara za kuhinjo; Mehle Franc: fotografski
album; tvrdka Krošelj: velika aktovka; usmi-
ljenke iz bolnice Ramos Mejía: zapestnica, ženska
jopič, otroška obleka, fantazija, avtomobilček,
velika punčka; ga. Marija Mežnarjeva: ženska
ročna torbica in 10 m čipk; Kenikovi: otroški
jopič; ga. Brojihova, Lanus: otroška jopica;
"Regalos Floresta" (Repovž Jože), Medina 81:
podoba brezjanske Marije v okviru; Markeževi
("Carniola"), Merlo: kokošja družina; ga. Anica
Krajnik in gdč. Pavla Petek: pletena otroška
jopica in ženska jopica; č. g. Franc Bergant:

D A R O V I

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE
(Po č. g. Wolbangu C.M. v času od
26. VIII. do 31. VII. 1959)

Kanada (v dočarjih): Mrs. Antonija Filipczuk,
10; Mrs. Marija Dragota z otroci, 1.

U.S.A. (v dočarjih): Neimenovana iz Califor-
nije, božični dar za misijonarje, 100; N. N.
družina iz Arizone, ob izplačilu zadnjega obroka
dolga na hišo, v zahvalo, 90; Misijonski krožek
v Gilbertu, Minn., po mrs. John Tushar, na-
birka misijonske nedelje za misijonarje, 34.
(Franc Vidmar, 5; Franc Krulc, 5; Franc Med-
ved, 4; po 2: Pavel Bajda, Jože Skorjanec, John
Tushar, Andrej Pucko, John Gruden; po 1: mrs.
Mary Paternost, John Sever, rev. John Suštaršič,
John Škerbec, Avgust Kovač, Franc Mihelič, Jo-
že Dolenc, Anton Nemeč, Stanley Ferkul, John
Pristavec); Frank Starin, 10; mrs. Frances Ma-
rold, 10; rev. Francis Sedej, 9; Mrs. Mary Ker-
zich, 7; mrs. Margaret Smole, za najpotrebnej-
šega, 7; mrs. Johanna Logar, 1,50; mrs. Frank
Tushar, 6; po 5: mrs. Mary Ferkul (za naj-
potrebnejšega); mrs. Moder (po Fr. Suštaršiču),
miss Manca Preša, miss Ivanka Valenčič; rev.
Joseph Cveibar, 4; mrs. Caroline Gregory, 4; mrs.
Mary Plut, 3; po 2: miss Josephine Beričič, Ja-
kob Jenko, miss Mary Orazem, Jože Simčič, mrs.
Mary Skul, mrs. Justina Volarič; po 1: Hen-
rik Kremžar; mrs. Johanna Petkovsek, Frank
Korenčan; mrs. Helen Maren; mrs. Mary Sa-
sek, Jakob Strazisar; mrs. Katherine Spreitzer
in mrs. Jennie Škerjanc, po 0.50; mrs. Johann
Belaj, 0.25.

Istotam, za posamezne misijonarje:

Za mis. A. Maječna: 10 dol.; mr. Janko Smo-
lej; 15 dol. N. N. iz Californije; za mis. o. J.
Cukale S.J., 22 dol., mrs. Tonci Klammer; za
s. Serafino Černe in za o. Vl. Kog. S.J., po 10
dol., mons. Matija Škerbec; za o. Poderžaja S.J.,
5 dol., mrs. Johanna Logar; 6 dol., mrs. Ursula
Herbeck, za cvetje v cerkvi; za s. T. Medvešček,
Jakob Fister, 2 dolarja.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V LANUSU

Argentina: s. usmiljenka P. Fabijan, Buenos
Aires, 1.000.- pezov; družina Likozar, San Justo,
200.-; čč. sestre usmiljenke, Buenos Aires,
200.-; družina Lužovec, Lanus, 1500.-; Ana

slika (olja) blagopok. škofa Rožmana; dr. Bajle-
čevi: dva para usnjenih rokavic; "Keks" (Jeloč-
nik-Dolarin); zaboj finih keksov; Franciška Re-
ja in sin: fine klešč; sestre usmiljenke; indi-
janska obleka z nakitom; France Golob, Luján;
prístni prleški klopotec; č. g. Martin Radoš: 2
steklenki medu in marmelade; Ana Jug, plete-
nina; Lojze Erjavec: barvna fotografija Ljub-
ljane v okviru; Slovensko keramično podjetje v
Mendozi: nad 50 dobitkov fine keramike; Sušnik:
Jakob, Lanus: nova otroška obleka; družina
Mažgon, Lanus: blago; Sušnikova mama, Lanus:
kleklani prtiji; več neimenovanih: razne drobne
stvari. Razni slovenski misijonarji: kakih 20 ekso-
tičnih predmetov in podob.

Krajnik, San Justo, 500.-; družina Virant, La-
nus, 150.-; G. Draksler star., 200.-; N. N., La-
nus, 200.-; N.N., Lanus, 150.-; Gorše Franc, La-
nus, 132.-; N. N., Lanus, 200.-; Gerbec Franc.
za votivno kapelo, 500.-; družina Jakob Maček,
R. Mejia, 500.-; Devjak-Berčič, Lanus, 300.-;
družina Albin Kočar, Morón, 200.-; družina Bur-
ja, Lanus, 1800.-; ga. Virant, 50.-; ga. Sladič
Olga, Lanus, 50.-; lanuški otroci, 171.55; družina
Župančič, Lanus, 100.-; N. N., Lanus, 100.-;
N. N. 100; družina Vilfan, Lanus, 500.

U.S.A.: Č. g. Charles Wolbang, Princetown,
67 dol.; M. Francé Mejač, Milwaukee, 20 dol.;
Mr. Geriol, Joliet, 5 dol.; družina Rems-Aleš,
Joliet, 10 dol.; družina Cebašek-Hlepčar, Joliet,
10 dol.

Kanada: Misijonski krožek, Toronto, 96 dol.

Venezuela: Družina Antona Pilja, v zahvalo
Baragi, 15 dol.; Ivan Rojnik, namesto venca na
grob pok. škofu dr. Gregoriju Rožmanu, 14 dol.

Čile: Častite sestre usmiljenke, Punta Arenas,
3.500 pesov za Baragovo misijonišče, 3.000 pa
za cerkev.

Ekvador: Preč. gospod Boljka Stanislav, C.M.
72 dol.

ZA MISIJONE

John Kebe, Kanada, 6; Joseph Sušteršič, Ka-
nada, 5; ga. Lea Urbanc, Toronto, Kan., 20 dol.
Vidič Ana, Argentina, 100 pesov.

Marija Kniflic, Avstrija, 50 šilingov.

V SKLAD "KAT. MISIJONOV"

Rev. Anton Anžič, USA, 5 dol.; Ivana Skopin,
Kanada, 1 dol.; Mrs. Jennie Mazovec, 2 dol.; g.
Mohor Kus, Kan., 4 in ga. Ana Kokalj, Kanada,
2 dolarja.

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Josefina Rotar, Meerlebach, Francija, 2.500 fr.
frankov; Marijina družba, Via Risorta, Trst,
31.000 Lir za č. s. Anico Miklavčič, Japonske.

V dolarjih: Neimenovana, Batawa, Kanada, 20;
N. N., Batawa, Kanada, za najrevnejše, 20; g.
Rudi Širčej, Toronto, 10; ga. Marija Gruntar,
Toronto, 1; g. Janez Kušar, Kanada, 5; Tereza
Marušič, Kanada, misij. Cukalu za 2 maši v
pomoč vernim dušam v vicah, 10.

VSEM ISKRENI MISIJSKI BOG POVRNI!

Rev. Charles M.

SLIKA na prvi strani ovitka: Dobitki na IX. misijonski veletomboli v Buenos Airesu. Slika tu levo: Nepalski deček.

IZ VSEBINE: Resna in nujna zadeva — Za človeka in njegove pravice — Cerkev na Madagaskarju - Premagani — Lazarist Jurij Salvaire — Usmiljenke na poti v novi misijon — Krščanstvo v Ghanu — Misijonski zdravnici na delu — Misijonarji pišejo — Komunisti prevzga-jajo — Po misijonskem svetu — Kakor v nebesih, tako na zemlji — IX. misijonska tombola v Buenos Airesu — Darovi.

CORREO ARGENTINO Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav CM.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska "Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argent'nji 100 pesov; v U.S.A. in Kanadi 3.- dolarje; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

Letnik 1960 bo imel 10 zvezkov s skupno 512 stranmi, neupoštevajoč ovitke.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
- U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey. — Rudi Knez, 679 E., 157 St., Cleveland 10, Ohio. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
- Kanada: Rev. Franc Sodja CM., 594 Manning Ave. Toronto 4, Ont.
- Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.
- Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
- Francija: Louis Klančar CM., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).
- Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp, Kärnten, B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.
- Avstralija: Franc Vrabc, Archbishop's House, West Tce. Adelaide, S. Australia.